

HD 2. del studiet i Regnskab og Økonomistyring

Aalborg Universitet

8. semester 2016

Den regnskabsmæssige behandling af
forsknings- og udviklingsprojekter

Opgaveløser:

- Alexander Lieutenant Laursen

Vejleder:

- Hans B. Vistisen

Abstract

The purpose of this paper, is to examine which challenges there is, regarding the recognition and measurement as well as the presentation in the annual financial report about research and development.

During the last 9 years, the Danish business sector has seen an increase in expenses associated with research and development. Due to this increasement, the focus from interested parties and the public has intensified. The attention on correct recognition, measurements and presentation will increase. I have a certain interest in this, since a future increase in the area will occur.

In order to understand this entry, I dived into the theory. The theory contributed as a foundation for my understanding of this area besides having helped me to do my analysis. The theory has been of the Danish Financial Statements Act and has contained all regulations regarding research and development in reporting class C (big) enterprises, since these companies are required to recognize these projects as an asset. Reporting class C (medium) and lower have the possibility to recognize these projects as an asset, but are not required, unless the recognition of the projects will change the fair presentation of the annual statement.

First, I dived into the general regulations concerning the annual report. After this, I examined the regulations in relation to research and development. The theory included the guidelines for recognition, measurement and presentation in the annual report.

Hereafter I analyzed, how the annual statements of companies with research and development present these and whether they meet the criteria or not. My conclusion, was that reporting class C (big) complies with the regulations overall. In my analysis of reporting class C (medium) and lower, I stumbled across some issues associated with the compliance. The issue that continued to appear, was that the companies did not inform about their research and development in their management report. I think this is in violation of the fair presentation.

Henceforward I evaluated how the theory works in practice and which issues might occur. These issues relates to, that the asset is an intangible asset and is neither physical nor financial. The asset can not be measured through these, as other assets can.

Issues concerning research, will especially include how to distinguish between research and development. Since research does not meet the requirements to be recognized as an asset and development does, the distinguish between these has to be particularly sharp. If these can not be separated, all expenses will be recognized as a normal expense in the income statement.

Development has to meet the criteria to be recognized as an asset, furthermore, the documentation for the measurement and recognition has to be very clear. This is a concern in practice, since this documentation is based on estimates and justifications. Since the documentation is based on estimates and justifications, this is for the most part hard to defend.

Through this project, I have reached a conclusion which states, that there are issues to this topic, both on the subject of recognition and measurement and likewise on the subject of presentation.

The laws and regulations for research and development promotes the fair presentation of the annual statement, but companies do have problems presenting these correctly. The laws and regulations do make sense, but can in practice be hard to comply with.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
1 Indledning	8
1.1 Problemformulering	9
1.2 Afgrænsning	10
1.3 Metode	11
1.4 Kildekritik.....	12
2 Teorien bag årsrapporten	14
2.1 Klarhed	16
2.2 Substans	16
2.3 Væsentlighed.....	16
2.4 Going concern	16
2.5 Neutralitet	16
2.6 Periodisering.....	17
2.7 Konsistens.....	17
2.8 Bruttoværdi	17
2.9 Formel kontinuitet.....	17
2.10 Reel kontinuitet	18
3 Den teoretiske behandling af forsknings- og udviklingsprojekter	18
3.1 Indregning af forsknings- og udviklingsprojekter.....	20
3.1.1 Definitionen på et aktiv	20
3.1.2 Opfylder forsknings- og udviklingsprojekter et aktiv	23
3.1.2.1 Forskningsprojekter	23
3.1.2.2 Udviklingsprojekter	23
3.1.2.3 Adskillelse mellem forsknings- og udviklingsprojekter.....	24

3.2 Indregning af udviklingsprojekter	24
3.2.1 Immaterielle anlægsaktiver	24
3.2.2 Udviklingsomkostninger	25
3.2.3 Indirekte produktionsomkostninger (IPO).....	26
3.2.4 Afskrivninger	27
3.2.5 Nedskrivning	28
3.2.5.1 Nedskrivningstest.....	30
3.2.5.1.1 Salgsværdien	30
3.2.5.1.2 Kapitalværdien	31
3.2.6 Opskrivning	31
3.2.7 Egenkapitalen	32
3.3 Indregning af forskningsprojekter	32
3.4 Internt oparbejdede forsknings- og udviklingsprojekter	32
3.5 Delkonklusion på den teoretiske behandling af forsknings- og udviklingsprojekter.....	33
4 Præsentationen af forsknings- og udviklingsprojekter	34
4.1 Anvendt regnskabspraksis.....	35
4.1.1 Forskningsprojekter	38
4.1.2 Udviklingsprojekter.....	38
4.2 Ledelsesberetningen	40
4.3 Noteoplysninger	42
4.4 Delkonklusion på teorien bag præsentation af forsknings- og udviklingsomkostninger	43
5 Præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter i årsrapporter.....	44
5.1 Fremgangsmåde	45
5.1.1 Indledende	45
5.1.2 Revisors erklæring	46

5.1.3 Regnskabstal	46
5.1.4 Anvendt regnskabspraksis	46
5.1.5 Ledelsesberetningen.....	46
5.1.6 Noten	47
5.1.7 Konklusion	47
5.2 Danfoss Power Solutions ApS (prioritet 1)	47
5.2.1 Revisors erklæring	48
5.2.2 Regnskabstal	49
5.2.3 Anvendt regnskabspraksis	50
5.2.4 Ledelsesberetningen.....	52
5.2.5 Noten	53
5.2.6 Konklusion på årsrapporten	54
5.3 Universal Robots A/S (prioritet 2)	54
5.3.1 Revisors erklæring	55
5.3.2 Regnskabstal	56
5.3.3 Anvendt regnskabspraksis	57
5.3.4 Ledelsesberetningen.....	58
5.3.5 Noten	59
5.3.6 Konklusion på årsrapporten	60
5.4 Vitrolife A/S (prioritet 2).....	60
5.4.1 Revisors erklæring	60
5.4.2 Regnskabstal	61
5.4.3 Anvendt regnskabspraksis	62
5.4.4 Ledelsesberetningen.....	63
5.4.5 Noten	64

5.4.6 Konklusion på årsrapporten	65
5.5 Origio A/S (prioritet 2)	65
5.5.1 Revisors erklæring	66
5.5.2 Regnskabstal	67
5.5.3 Anvendt regnskabspraksis	68
5.5.4 Ledelsesberetningen	69
5.5.5 Noten	70
5.5.6 Konklusion på årsrapporten	70
5.6 Delkonklusion på analyse af præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter i årsrapporter	71
6 Indregning og måling af forsknings- og udviklingsprojekter i praksis	72
6.1 Forskningsomkostninger	72
6.2 Udviklingsomkostninger	73
6.2.1 Indregning	74
6.2.2 Måling	76
6.2.3 Delkonklusion på analyse af indregning og måling i praksis	78
7 Konklusion	80
8 Perspektivering	82
9 Litteraturliste	84
9.1 Lovgivninger	84
9.2 Bøger og publikationer	84
9.3 Årsrapporter	84
9.4 Hovedopgaver til inspiration	84
9.5 Øvrige	85

1 Indledning

Opgavens omfatter den regnskabsmæssige behandling af forsknings- og udviklingsprojekter, hvilket jeg finder interessant, idet emnet bliver mere og mere relevant.

Erhvervslivets udgifter til egen FoU efter branche - størrelsesgruppe - region mv, udgifter til egen FoU og tid

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Brancher (DB07)								
Udgifter til egen FoU i alt	27 645	34 080	36 714	35 413	36 286	37 045	36 308	36 265
Driftsudgifter: løn	16 838	20 410	21 605	21 883	22 409	22 487	22 304	22 384
Driftsudgifter: øvrige	8 191	10 814	11 851	11 038	11 333	11 744	11 441	11 614
Investeringsudgifter: bygninger	1 070	1 197	1 209	834	784	948	593	710
Investeringsudgifter: apparatur	1 546	1 658	2 051	1 658	1 760	1 865	1 970	1 557

Det senest offentliggjorte år er foreløbige tal. Tabeller med mere detaljerede brancheopdelinger inden for industri og vidensservice kan hentes på www.dst.dk/fui

Figur 1¹

Danmark har i løbet de seneste 9 år oplevet en stigning i forsknings- og udviklingsudgifter i erhvervssektoren, hvorfor jeg finder området for interessevækkende. Erhvervssektoren i dagens Danmark bevæger sig mere over i et videnssamfund og længere væk fra et industrisamfund.

Forsknings- og udviklingsprojekter fylder i dag mere og mere i årsrapporterne og vil formentlig kun fylde mere fremadrettet. Dette indebærer, at regnskabsbrugere vil have øget fokus på indregning og måling af disse projekter, hvorfor ledelserne i virksomhederne, samt revisorer skal være særligt opmærksomme på korrekt regnskabsmæssig behandling.

Den regnskabsmæssige behandling af forsknings- og udviklingsprojekter er et kompliceret område, hvorfor jeg i projektet vil belyse omkring behandlingen, samt de problemstillinger der kan opstå i praksis.

Herudover finder jeg immaterielle anlægsaktiver særligt spændende, da områderne er nogle af de mere komplicerede områder i årsrapporterne. Immaterielle anlægsaktiver er aktiver der ikke kan føles på, de er altså hverken fysiske eller finansielle, men er en indikation på en værdi som virksomheden har. Disse værdier påhviler regnskabernes stræben efter det retvisende billede, således virksomhedens indregnede aktiver udtrykker virksomhedens faktiske værdier.

¹ Danmarksstatistik, FORSK01, Erhvervslivets udgifter til en FoU efter branche, størrelsesgruppe og region

I gennem opgaven, vil jeg ved hjælp af forståelse af den bagvedliggende teori, opnå en teoretisk viden omkring den regnskabsmæssige behandling af disse projekter, hvortil jeg vil analysere på, hvorvidt virksomhederne følger disse krav.

Herudover vil jeg ud fra den indhentede teoretiske viden analysere på, hvordan kriterierne for indregning og måling kan give problemer i praksis.

Jeg vil vurdere disse ud fra regnskabsbrugers, ledelsens og revisors synspunkt, hvor jeg finder dette relevant.

1.1 Problemformulering

Idet der i de seneste år har været en forøgelse af forskning og udvikling i dansk erhverv, hvilket medfører et udvidet fokus på den regnskabsmæssige behandling, anser jeg dette emne som værende spændende og relevant.

Emnet bliver mere og mere relevant for regnskabsbrugere til årsrapporterne og kan i større grad have indflydelse på det retvisende billede. Dette kræver et øget fokus fra lederne i virksomhederne, samt fra revisorer. Disse projekter er vanskelige at kunne dokumentere ud fra lovgivningens rammer, hvorfor der skal foreligge meget klare overvejelser og disse overvejelser skal nøje kunne begrundes med bagvedliggende data og omtanke.

Jeg har selv en teoretisk tilgang til årsrapporter og har i den forbindelse fundet emnet spændende og interessevækkende. Emnet er valgt, eftersom jeg ville have et emne der

Jeg har i forbindelse med dette valgt, at fremstille følgende problemformulering for opgaven:

Hvilke udfordringer forekommer i forbindelse med indregning, måling og præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter?

Hertil har jeg inddelt opgavens indhold i nogle underspørgsmål, for at fremme min endelige konklusion på problemformuleringen:

- Hvordan fremstilles lovgivningen for forsknings- og udviklingsprojekter og hvordan fortolker *jeg* denne?
- Hvad er forskellen på forsknings- og udviklingsprojekter og hvordan fortolker *jeg* denne?

- Hvorledes anvendes lovgivningen i konkrete årsrapporter og hvordan vurderer *jeg* denne til at overholde denne lovgivning?
- På hvilken måde anvendes lovgivningen til indregning og måling af forsknings- og udviklingsprojekter i praksis og hvor anser *jeg* at der forekommer udfordringer?

1.2 Afgrænsning

Projektet vil alene behandle ÅRL i årsregnskabsklasse C (stor), her indgår alle paragraffer inden ÅRL afsnit omkring regnskabsklasse D. Udviklingsprojekter der indgår i overvejelserne, vil alene være udviklingsprojekter der opfylder kravene for værende et aktiv jf. ÅRL § 33, samt for værende et udviklingsprojekt jf. ÅRL § 83.

I og med projektet omhandler forsknings- og udviklingsprojekter, vil der ikke indgå beskrivelser omkring øvrige aktiver, forpligtelser eller andre regskabsposter der ikke har tilknytning til forsknings- og udviklingsprojekter.

Der vil i opgavens indhold kun indgå årsregnskabslovens gældende love og ikke IFRS. Den benyttede lovgivning er årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1253 af 1. november 2013, med de ændringer, der følger af § 1, nr. 11, i lov nr. 516 af 12. juni 2009, § 3 i lov nr. 616 af 12. juni 2013, § 1 i lov nr. 1367 af 10. december 2013, § 17 i lov nr. 268 af 25. marts 2014, § 134 i lov nr. 712 af 25. juni 2014, § 46 i lov nr. 1284 af 9. december 2014 og § 1 i lov nr. 738 af 1. juni 2015.²

Det forventes, at læser af dette projekt kender til de generelle fagtermer fra HD. 1 del og HD-r studie, samt diverse regnskabsmæssige fagtermer. Yderligere fagudtryk vil forklares i forbindelse med deres benyttelse.

Grundet rapportens omfang, er der i analysen omkring præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter i konkrete årsrapporter alene udvalgt 4 årsrapporter, da dette vurderes at være passende i forhold til opgavens størrelse og betragtes som værende tilstrækkeligt til at kunne besvare den valgte problemformulering.

² <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792>

1.3 Metode

Afsnittet redegør for de metoder der igennem opgaven vil behandles. Opgavens formål er at analysere forsknings- og udviklingsprojekter regnskabsmæssigt, samt i teorien og i praksis.

Igennem opgaven vil der være nogle forskellige hovedafsnit med nogle forskellige underafsnit. Hovedafsnittene vil bestå af følgende:

- Indledende afsnit
- Teoretisk afsnit
- Praktisk afsnit
- Analyserende afsnit
- Konkluderende afsnit
- Perspektiverende afsnit

Først vil der foretages en gennemgang af teorien for forsknings- og udviklingsprojekter, herefter et afsnit omkring den praktiske behandling af teorien.

Det teoretiske og praktiske afsnit vil ligge fundamentet for det analyserende afsnit, idet disse vil belyse de bagvedliggende love og regler, samt hvordan dette foretages i praksis i virksomhederne og hos revisorer således der opnås en forståelse for emnet. Det analyserende afsnit vil ligge grundlaget for konklusionen, da analysens formål er at besvare på problemformuleringen. Opgaven som helhed vil ligge baggrunden for den afsluttende perspektivering, hvor jeg vil perspektivere til et emne i projektet, jeg finder interessant og tiltænker at uddybe.

Afsnittene omkring teori og praksis vil begge opdeles i 2 underpunkter:

- Indregning og måling
- Præsentation

Materialet til opgaven vil bestå af regnskabslove og regnskabsstandarder til den teoretiske del af opgaven. Til den praktiske del af opgaven vil der tages udgangspunkt i konkrete årsrapporter og min praktiske erfaring, i forhold til mit erhverv som revisor.

Igennem opgaven, vil jeg foretage subjektive vurderinger og fortolke på lovgivningen. Herudover vil jeg anskue nogle af informationerne ud fra regnskabsbrugers, ledelsens og revisors synspunkt.

Udvalgte årsrapporter vil være foretaget brancheorienteret. Alle udvalgte årsrapporter er valgt ud fra kriterierne, til virksomheden og årsrapporten:

- Virksomheden skal fortsat være aktiv
- Årsrapporten skal senest have regnskabsår i 2014
- Virksomheden skal beskæftige sig med forskning og/eller udvikling.
- I årsrapporten skal der indgå aktiverede udviklingsprojekter.

1.4 Kildekritik

Benyttede kilder i projektet er alle vurderet som værende udarbejdet af pålidelige kilder. I dette afsnit vil jeg gennemgå nogle af de overvejelser jeg har foretaget i forbindelse med anvendelsen af kilder.

For lovgivning er der benyttet retsinformation, denne side er administreret af civilstyrelsen som er en underafdeling til justitsministeriet. Informationer på hjemmesiden opdateres dagligt og indhentes fra folketinget. Hjemmesiden vurderes at være pålidelig, idet informationerne kommer direkte fra kilden.³

EY's indsigt i årsregnskabsloven og PWC's regnskabshåndbog er benyttet til fortolkninger af de forskellige love vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter. Bøgerne er udgivet af store internationale revisionshuse og vurderes derfor at have tilstrækkelige kompetencer til at kunne udtale sig herom.

Der er fra FSR indhentet årsrapportmodel for regnskabsklasse C (stor), samt udtalelse omkring regnskabsvejledning 7 "Forskning og udvikling". FSR er foreningen for statsautoriserede revisorer – FSR bestemmer standarden for revision og vurderes derfor at have kompetencerne til at udvise, hvorledes indregning, måling og præsentation skal foregå.

FDR's indlæg omkring anvendt regnskabspraksis er skrevet af Carsten Rosenvinge. Carsten Rosenvinge har været partner i ND revision i 14 år, hvorefter han fortsatte som administrerende direktør for samme selskab i næsten 10 år. Efterfølgende blev han repræsentant for registrerede revisorer i

³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0500.aspx>

revisornævnet. I dag er han faglig chef i Focus IT. Indlægget vurderes altså være skrevet med en tilstrækkelig faglig kompetence til opgavens formål.

Alle indhentede årsrapporter indeholder en revisionserklæring, hvorfor disse vurderes at være korrekte.

Hovedopgaver er indhentet til inspiration. Disse består af HD-r afgangsprojekter og afhandlinger fra Cand. Merc. Aud studiet. Opgaverne vurderes værende relevant i forhold til opgavens emne og er derfor gennemgået for inspiration.

Danmarksstatistik er benyttet til at indhente statistikker. Danmarks statistik er en statslig institution i social- og indenrigsministeriet. De er den centrale myndighed for dansk statistik. Alle informationer indhentet herfra, vurderes derfor at være pålidelige.⁴

⁴ <http://www.dst.dk/da/omds>

2 Teorien bag årsrapporten

For at forstå den teoretiske behandling af forsknings- og udviklingsprojekter, vil jeg gennemgå teorien bag årsrapporten jf. ÅRL, idet dette danner grundlaget for den øvrige teori.

Årsrapporten er den rapport enhver virksomhed efter ÅRL § 3 skal udarbejde årligt. Denne rapport belyser virksomhedens finansielle position for det pågældende regnskabsår. Årsrapporten udarbejdes for alle interessenter til virksomheden – dette kunne være bestyrelsen, ejerne, långivere, kunder, leverandører, investorer, staten eller lignende. Interessenter er en form for person eller enhed der har interesser i selskabet af den ene eller anden grund og derfor har et incitament til at læse årsrapporten.

Årsregnskabslovens afsnit I der spænder over § 1 til og med § 16, beskriver lovens anvendelsesområde og de grundlæggende krav der gør sig gældende ved udarbejdelsen af en årsrapport.

Jeg vil i dette afsnit have fokus på ÅRL § 13, hvilken er beskrevet således:

” Årsrapporten skal udarbejdes efter nedenstående grundlæggende forudsætninger:

- 1) Den skal udarbejdes på en klar og overskuelig måde (klarhed).*
- 2) Der skal tages hensyn til de reelle forhold frem for formaliteter uden reelt indhold (substans).*
- 3) Alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige (væsentlighed). Anses flere ubetydelige forhold tilsammen for at være betydelige, skal de dog indgå.*
- 4) Driften af en aktivitet formodes at fortsætte (going concern), medmindre den ikke skal eller ikke antages at kunne fortsætte. Afvikles en aktivitet, skal klassifikation og opstilling samt indregning og måling tilpasses med denne afvikling.*
- 5) Enhver værdiændring skal vises, uanset indvirkningen på egenkapital og resultatopgørelse (neutralitet).*
- 6) Transaktioner, begivenheder og værdiændringer skal indregnes, når de indtræffer, uanset tidspunktet for betaling (periodisering).*
- 7) Indregningsmetoder og målegrundlag skal anvendes ensartet på samme kategori af forhold (konsistens).*

8) Hver transaktion, begivenhed og værdiændring skal indregnes og måles hver for sig, ligesom de enkelte forhold ikke må modregnes med hinanden (bruttoværdi).

9) Primobalancen for regnskabsåret skal svare til ultimobalancen for det foregående regnskabsår (formel kontinuitet).

Stk. 2. Regnskabsår, opstilling og klassifikation, konsolideringsmetode, indregningsmetode og målegrundlag samt den anvendte monetære enhed må ikke ændres fra år til år (reel kontinuitet). Ændring kan dog ske, hvis der derved bedre opnås et retvisende billede, eller, hvis ændringen er nødvendig for at overholde nye regler ved overgang til ny regnskabsklasse, ved lovændring, ved nye forskrifter i henhold til lov eller ved nye standarder efter § 136. § 11, stk. 3, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.”⁵

For at skabe et overblik over denne lov, kan den skematiseres, som de 10 grundlæggende forudsætninger:

1. Klarhed
2. Substans
3. Væsentlighed
4. Going concern
5. Neutralitet
6. Periodisering
7. Konsistens
8. Bruttoværdi
9. Formel kontinuitet
10. Reel kontinuitet

Jeg vil kort gennemgå de 10 punkter for at skabe en fundamental forståelse for årsregnskabet og hvilke kriterier der indgår ved udarbejdelsen heraf.

⁵ Årsregnskabslovens § 13

2.1 Klarhed

Årsrapporten skal udarbejdes på en klar og tydelig måde, således årsrapporten ikke kan virke tvetydig, uoverskuelig eller vildledende. En regnskabslæser skal uden specielle regnskabskompetencer kunne aflæse regnskabet og heraf kunne forstå virksomhedens finansielle stilling.

2.2 Substans

Årsrapporten skal udarbejdes med fokus på de reelle forhold frem for formalia. Der skal derfor ikke indgå forhold for formaliteter, såfremt forholdene ikke har et reelt indhold. Forhold skal alene indgå i årsrapporten, såfremt de er relevante, hvilket hjælper regnskabsbruger med at skabe overskuelighed samt hjælper både virksomheden og regnskabsbruger med at begrænse årsrapportens omfang.

2.3 Væsentlighed

Årsrapporten skal udarbejdes således, at den endelige offentliggjorte årsrapport giver regnskabsbruger en tilstrækkelig forståelse for, hvordan virksomhedens finansielle position er for regnskabsåret – en forståelse så tilstrækkelig, at regnskabsbruger ikke vil ændre sit syn på årsrapporten, såfremt en manglende information indgik. Der arbejdes derfor med et individuelt væsentlighedsniveau, der er forskellig fra virksomhed til virksomhed. Dette hjælper regnskabsbruger, således kun væsentlige informationer indgår i årsrapporten og dette hjælper virksomheden med at begrænse omfanget af årsrapporten.

2.4 Going concern

Årsrapporten skal udarbejdes efter going concern, hvilket vil sige, at årsrapporten skal aflægges efter en forventning om, at selskabet kan fortsætte driften i en overskuelig fremtid (vurderes fra at være et år frem). Såfremt regnskabet ikke vurderes at være i overensstemmelse med going concern, oplyses der i årsrapporten omkring dette. Forholdet beskytter regnskabslæser, således regnskabslæser ikke får et indtryk af at årsrapporten ville have ændret sig, såfremt regnskabslæser ser, at ledelsen vurderer, at selskabet ikke er going concern.

2.5 Neutralitet

Årsrapporten skal udarbejdes neutralt i forhold til ledelsens ønsker. Dette betyder, at ledelsens vurdering i forbindelse med værdiansættelser og øvrige forhold ikke må bære præg af ledelsens hensigter. Forudsætning er fastsat, for at beskytte regnskabslæser og for at undgå en eventuel regnskabsmanipulation.

2.6 Periodisering

Årsrapporten skal udarbejdes, således at de oplyste forhold alene er de forhold der gør sig gældende i regnskabsåret. Det betyder, at forholdene i årsrapporten, uagtet hvornår disse er blevet betalt. Et eksempel herpå kunne være, at virksomheden har betalt for et abonnement over 2 regnskabsår, hvorfor omkostningen indregnes med 1 år i resultatopgørelsen og det resterende 1 års betaling periodiseres i balancen, som en periodeafgrænsningspost. Regnskabslæser kan derfor få et indblik i, præcis hvor mange omkostninger der vedrører regnskabsåret og hvor meget virksomheden har betalt ud i fremtiden.

2.7 Konsistens

Årsrapporten skal udarbejdes konsistent, hvilket betyder, at årsrapporten skal bruge samme indregningsmetoder og målegrundlag hvert år. Virksomhedens regnskabspraksis må derfor som udgangspunkt ikke ændres. En undtagelse kan forekomme, såfremt en anden indregningsmetode eller et andet målegrundlag vil give et mere retvisende billede af årsrapporten. Dette hjælper regnskabsbruger med at kunne forstå sammenhængen og udviklingen i årsrapporterne fra år til år, idet forudsætningen yderligere fastsættes, således man kan undgå en eventuel regnskabsmanipulation.

2.8 Bruttoværdi

Årsrapporten skal udarbejdes efter bruttoprincippet, hvilket afhjælper, at posterne i årsrapporten ikke kan udlignes med en modsatrettet post. Altså kan leverandørgæld og tilgodehavende fra salg ikke udligne hinanden. Ligeledes kan man ikke modregne sit bankgæld i sine likvider. Posterne skal vises brutto, således at regnskabslæser kan få et bedre indblik i virksomhedens gæld og aktiver, såvel som indtægter og udgifter.

2.9 Formel kontinuitet

Årsrapporten skal udarbejdes formelt kontinuerligt. Dette betyder, at primobalancen skal stemme overens med sidste regnskabsårs ultimobalance. Såfremt virksomhedens regnskabsår går fra 01.01 – 31.12, siger man, at regnskabsåret går fra d. 01.01 kl. 00.00 til d. 31.12 kl. 24.00, altså starter regnskabsåret øjeblikkeligt efter sidste regnskabsår slutter, hvorfor primobalancen skal stemme eksakt til sidste regnskabsårs ultimobalance. Dette hjælper regnskabslæser med at vurdere regnskabsåret i forhold til sidste regnskabsår, hvilket sikrer regnskabslæser i, at der imellem de 2 regnskabsår ikke har været nogen bevægelser der er udeladt.

2.10 Reel kontinuitet

Årsrapporten udarbejdes reelt kontinuerligt. Dette betyder, at målegrundlag og indregning skal foretages ens år for år. Reel kontinuitet minder meget om konsistens. Igen er udgangspunktet at årsrapporten skal udarbejdes reelt kontinuerligt, med undtagelse af at en anden indregning eller et andet målegrundlag giver et mere retvisende billede eller at der er indført nye love eller lignende, der kræver, at der skal foretages ændringer.

3 Den teoretiske behandling af forsknings- og udviklingsprojekter

Forsknings- og udviklingsprojekter er projekter der opstår i forbindelse med en form for forskning eller udvikling virksomheden foretager sig, for at optimere virksomhedens produkter og/eller drift.

Forsknings- og udviklingsprojekter kan forklares således:

"Forskning er grundlæggende og planlagte undersøgelser, der er foretaget for at opnå ny videnskabelig eller teknisk viden og indsigt.

Forskningsaktiviteter omfatter eksempelvis:

- *Aktiviteter som har til formål at indhente ny viden*
- *Søgen efter og evaluering og endelig udvælgelse af forskningsresultaters anvendelighedsmuligheder og anden viden*
- *Søgen efter alternative materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser*
- *Udformning, design, evaluering og endelig udvælgelse af mulige alternativer til nye eller forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer, it-systemer eller tjenesteydelser.*

Udvikling er anvendelsen af forskningsresultater eller anden viden i en plan eller skitse til fremstilling af nye eller væsentligt forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser forud for påbegyndelsen af en erhvervmæssig produktion eller brug.

Udviklingsaktiviteter omfatter eksempelvis:

- *Design, opførelse og testning af prototyper og modeller før produktion og anvendelse*
- *Design af værktøj, opspændingsværktøj, støbeforme og stempler, der indebærer ny teknologi*

- *Design, opførelse og drift af et forsøgsproduktionsanlæg, hvis omfang ikke er økonomisk rentabelt for erhvervsmæssig produktion*
- *Design, opførelse og testning af et valgt alternativ til nye eller forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer, it-systemer eller tjenesteydelser.*

Det afgørende for, om en virksomheds aktiviteter er forskning eller udvikling, er således, om virksomheden er i teknisk set kendt terræn, eller om den bevæger sig i det ukendte.”⁶

Forskningsaktiviteter omfatter undersøgelser inden for et ukendt område, for at opnå en form for ny viden og indsigt inden for det undersøgte område. Ved forskning kender man ikke det endelige resultat eller om resultatet giver nogen form for fordel.

Udviklingsaktiviteter omfatter design, opførelse og test af prototyper, således virksomheden opnår nogle målbare resultater på deres udvikling, idet virksomheden på forhånd har en form for viden om det endelige resultat.

Forskningsaktiviteter med et positivt resultat, altså et resultat man vurderer der kan give en konkurrencemæssig fordel i forhold til ens nuværende konkurrencemæssige position, vil herefter opstå som et udviklingsprojekt, idet man nu er vidende omkring projektets potentiale og herfor påbegynder design, test og opførelse af prototyper.

Den klare afgørende faktor for, om det enkelte projekt er forskning eller udvikling er derfor, hvorvidt virksomheden allerede har en vis form for viden inden for området eller om det er et forsøg på at opnå en helt ny viden. Herudover er det afgørende, hvorvidt virksomheden kender resultatet af projektets afslutning. Forskellen er, at ved forskning er virksomheden uvidende om udfaldet af projektet og ved udvikling er udfaldet på forhånd vidst.

For at forstå teorien bag den regnskabsmæssige behandling af forsknings- og udviklingsprojekter, vil jeg gennemgå årsregnskabslovens paragraffer, for at skabe en forståelse for, hvad den bagvedliggende teori oplyser.

Jeg vil derfor gennemgå fra hvad der kræves for at kunne indregne et aktiv hertil hvad der kræves for at kunne indregne forsknings- og udviklingsprojekter.

⁶ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 266

Gennemgangen af årsregnskabsloven vil tage udgangspunkt i den på nuværende tids gældende årsregnskabslov.

3.1 Indregning af forsknings- og udviklingsprojekter

3.1.1 Definitionen på et aktiv

Definitionen af et aktiv kan belyses således:

”Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.”⁷

Et aktiv er en form for ressource, som virksomheden har anskaffet sig førhen og hvorfra der forventes fremtidige positive pengestrømme fra denne ressource.

Jf. ÅRL § 33, er det oplyst:

” Et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden og aktivets værdi kan måles pålideligt. Uanset definitionen på aktiver i bilag I, C, nr. 1, kan virksomheden dog undlade at indregne aktiver, der ikke ejes af virksomheden, selv om virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten over aktivet. Virksomheden kan endvidere undlade at indregne internt oparbejdede udviklingsprojekter og heraf følgende immaterielle rettigheder såsom patenter og lignende rettigheder. Virksomheden kan ikke indregne andre internt oparbejdede immaterielle aktiver.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan eventualaktiver først indregnes, når det er overvejende sandsynligt, at de vil resultere i, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden.

Stk. 3. En forpligtelse skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Stk. 4. Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til alle forhold, herunder forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden det tidspunkt, hvor årsrapporten udarbejdes, og som bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen.”⁸

⁷ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 64

⁸ Årsregnskabslovens § 33

ÅRL § 33 vedrører alle regnskabsklasse B virksomheder og derover, hvorfor der for regnskabsklasse C og D kan være undtagelser. Idet dette afsnit alene går på indregning af aktiver, vil jeg dog tage udgangspunkt i denne paragraf, da nedenstående 3 kriterier er ens for alle regnskabsklasser (B, C, D).

Her fokuserer jeg på kravene for indregning af et aktiv, nemlig:

” Et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden og aktivets værdi kan måles pålideligt.”⁹

Samt:

” Uanset definitionen på aktiver i bilag I, C, nr. 1, kan virksomheden dog undlade at indregne aktiver, der ikke ejes af virksomheden, selv om virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten over aktivet.”¹⁰

Et aktiv skal derfor kunne skabe nogle fremtidige positive pengestrømme til virksomheden og værdien skal kunne måles pålideligt. Ydermere skal virksomheden have kontrol, og alle tilhørende risici forbundet med at have aktivet, i sin besiddelse.

For at indregne et aktiv, skal aktivet opfylde følgende kriterier:

- Aktivet skal give en fremtidig økonomisk fordel
- Aktivet skal kunne måles pålideligt
- Aktivet skal være i virksomhedens kontrol og virksomheden skal være i besiddelse af alle tilhørende risici

For at forbedre forståelsen vil jeg vise kriterierne i nedenstående eksempler.

⁹ Årsregnskabslovens § 33 (udsnit)

¹⁰ Årsregnskabslovens § 33 (udsnit)

Eksempel på et aktiv uden fremtidige økonomiske fordele

Såfremt virksomheden køber en reparation til en af deres produktionsmaskiner er dette som udgangspunkt et aktiv, idet reparationen hjælper virksomheden med at sikre deres indtægter. Dog vil sådan en form for aktiv alene bibeholde dets forhenværende økonomiske fordele fra produktionsmaskinen uden at tilføre yderligere fordele.

Værdien på dette aktiv kan måles pålideligt, da der er betalt et konkret beløb for reparationen, virksomheden ejer aktivet, og de har betalt for ydelsen. Reparationen vil ikke tilføre dig yderligere fremtidige økonomiske fordele og vil derfor ikke kunne indregnes.

Eksempel på et aktiv uden en værdi der kan måles pålideligt

Såfremt virksomheden har noget selvskabt know how, eksempelvis ved at virksomheden kan udvikle et produkt der virker mere optimalt end nogle andre produkter på markedet og den viden der ligger bag, ikke er almen kendt. Denne know how er som udgangspunkt et aktiv, idet den viden sikrer virksomhedens indtægter og dermed forbedrer virksomhedens fremtidige økonomiske pengestrømme.

Dette aktiv vil tilføre fremtidige økonomiske fordele, virksomheden ejer aktivet og de har selv skabt know how'en men værdien vil ikke kunne måles pålideligt, idet denne know how er selvskabt. Det vil være en umulig opgave at fremvise hvilke og hvor mange omkostninger know how har pålagt virksomheden og hvilken værdi det vil give virksomheden.

Eksempel på et aktiv uden kontrol over aktivet

Såfremt virksomheden lejer sig ind i f.eks. en kontorbygning og betaler husleje til et andet selskab. Bygningen vil tilflyde selskabet fremtidige økonomiske fordele og værdien af bygningen vil kunne måles pålideligt ud fra nogle forskellige kriterier, hvorfor det som udgangspunkt vil fremstå som et aktiv. Kontrollen over bygningen og risici der er forbundet hermed vil dog ikke være virksomhedens.

Dette aktiv vil derfor kunne tilføre fremtidige økonomiske fordele og aktivet vil være til at måle, men idet virksomheden ikke har kontrol og risici til aktivet vil det ikke kunne indregnes.

3.1.2 Opfylder forsknings- og udviklingsprojekter et aktiv

For at vurdere hvorvidt forsknings- og udviklingsprojekter kan indregnes som et aktiv, vil jeg gennemgå de 3 kriterier der er, for at et aktiv kan indregnes i årsrapporten.

Følgende kriterier gennemgås:

- Aktivet skal give fremtidig økonomisk fordel
- Aktivet skal kunne måles pålideligt
- Aktivet skal være i virksomhedens kontrol og virksomheden skal have alle tilhørende risici

3.1.2.1 Forskningsprojekter

Forskningsprojekter vil ikke nødvendigvis give en økonomisk fordel, idet resultatet af forskningen er uvist igennem projektets levetid. Forskning vil derfor ikke kunne indregnes som et aktiv i balancen. Aktivet kan dog måles pålideligt, idet man kan måle hvor mange eventuelle arbejdstimer og hvilke omkostninger, der kan registreres til de enkelte projekter med et tilstrækkeligt registreringssystem. Herudover vurderes aktivet at være i virksomhedens kontrol og at alle tilhørende risici tilhører virksomheden.

Forskningsprojekter kan derfor ikke indregnes som et aktiv, idet det ikke opfylder kriterierne for, at kunne indregnes i balancen som et aktiv:

- ~~• Aktivet skal give fremtidig økonomisk fordel~~
- ✓ Aktivet skal kunne måles pålideligt
- ✓ Aktivet skal være i virksomhedens kontrol og virksomheden skal have alle tilhørende risici

3.1.2.2 Udviklingsprojekter

Idet man allerede til en hvis grad kender udfaldet af udviklingsprojekter, vil virksomheden have nødvendige informationer omkring produktets fremtidige pengestrømme. Såfremt projektet ikke giver virksomheden en fremtidig fordel, vil man som udgangspunkt ikke begynde at udvikle. Projektet kan måles pålideligt, idet man vil være i stand til at måle anvendte arbejdstimer og forskellige omkostninger der vedrører projektet, såfremt man har et tilstrækkeligt registreringssystem til formålet. Projektet vurderes sidst at være under virksomhedens kontrol og alle tilhørende risici vurderes at pågå virksomheden.

Udviklingsprojekter kan derfor godt indregnes som et aktiv, idet det opfylder kriterierne for at kunne indregnes i balancen som et aktiv:

- ✓ Aktivet skal give fremtidig økonomisk fordel
- ✓ Aktivet skal kunne måles pålideligt
- ✓ Aktivet skal være i virksomhedens kontrol og virksomheden skal have alle tilhørende risici

3.1.2.3 Adskillelse mellem forsknings- og udviklingsprojekter

Forskning og udvikling ligger tæt op af hinanden og der kan derfor være nogle udfordringer i praksis i forhold til at skelne mellem disse. Forskningen iværksættes for at kunne foretage en form for udvikling, men overgangen af denne er ikke altid helt konkret og klar.

Såfremt adskillelsen er uklar og man ikke kan skelne fra et bestemt tidspunkt, vil hele projektet omkostningsføres, idet aktivet nu ikke kan måles pålideligt. Idet forskning ikke kan indgå som et aktiv, klassificeres dette som en omkostning, hvorfor en uklar skelnen betyder, at udviklingen, som normalt godt kan aktiveres ikke kan måles pålideligt. Begrundelsen for, at dette ikke kan aktiveres er derfor, at aktivet ikke kan måles pålideligt.

Udviklingsprojekter uden en klar adskillelse til forskningen kan derfor ikke indregnes som et aktiv, idet de ikke opfylder kriterierne for at kunne indregnes i balancen som et aktiv:

- ✓ Aktivet skal give fremtidig økonomisk fordel
- ~~Aktivt skal kunne måles pålideligt~~
- ✓ Aktivet skal være i virksomhedens kontrol og virksomheden skal have alle tilhørende risici

3.2 Indregning af udviklingsprojekter

3.2.1 Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle aktiver er aktiver der ikke er materielle, altså ikke-fysiske og ikke-monetære aktiver. Disse aktiver består altså af aktiver man ikke kan føle på, idet det er aktiver der ikke indgår som materielle-, finansielle-, omsætnings- og likvide aktiver.

Kriterier for indregning af immaterielle anlægsaktiver er de samme som de kriterier der er opstillet for at kunne indregnes som et aktiv.

3.2.2 Udviklingsomkostninger

	Regnskabs- klasse B	Regnskabs- klasse C	Regnskabs- klasse C	Regnskabs- klasse D
	Små	Mellemstore	Store	Børsnoterede og statslige aktieselskaber
Krav om indregning af erhvervede immaterielle aktiver	Ja	Ja	Ja	Ja
Krav om indregning af udviklingsomkostninger	Nej, dog krav hvis årsregnskab ikke bliver retvisende	Nej, dog krav hvis årsregnskab ikke bliver retvisende	Ja	Ja
Krav om indregning af IPO på egenfremstillede aktiver	Tilvalgsmulighed	Ja	Ja	Ja
Mulighed for indregning af finansieringsomkostninger	Ja	Ja	Ja	Ja
Mulighed for opskrivning	Nej	Nej	Nej	Nej
Krav om afskrivning	Ja	Ja	Ja	Ja
Krav om nedskrivning ved værdiforringelse	Ja	Ja	Ja	Ja

Figur 2¹¹

Med fokus på udviklingsomkostninger, som jeg har konkluderet skal indregnes som et aktiv, kan det i Figur 2 ses, at udviklingsomkostninger alene skal indregnes i regnskabsklasse C (stor) og i regnskabsklasse D virksomheder. I klasse B og klasse C (mellem) er det alene et krav at indregne disse, såfremt det har påvirkning på det retvisende billede i årsregnskabet.

I ÅRL § 33 er det beskrevet:

*” ... Virksomheden kan endvidere undlade at indregne internt oparbejdede udviklingsprojekter og heraf følgende immaterielle rettigheder såsom patenter og lignende rettigheder. Virksomheden kan ikke indregne andre internt oparbejdede immaterielle aktiver. ... ”*¹²

Her oplyses, at regnskabsklasse B og opefter kan undlade at indregne internt oparbejdede udviklingsprojekter.

¹¹ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 261

¹² Årsregnskabslovens § 33

I ÅRL § 83 er det beskrevet:

” Store virksomheder skal indregne udviklingsprojekter, der tilsigter at udvikle et bestemt produkt eller en bestemt proces, som virksomheden har til hensigt at fremstille henholdsvis benytte i produktionen. Herunder hører patenter og andre immaterielle aktiver, som følger af et udviklingsprojekt.

Stk. 2. Indregnes udviklingsprojekter, jf. stk. 1, skal et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger indregnes direkte i posten »Reserve for udviklingsomkostninger« under egenkapitalen. § 41, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse på denne reserve. ”¹³

Her oplyses, at regnskabsklasse C (stor) og opefter skal indregne internt oparbejdede udviklingsprojekter. Herunder skal virksomheden yderligere aktivere patenter og øvrige immaterielle aktiver som er til følge af det konkrete udviklingsprojekt.

3.2.3 Indirekte produktionsomkostninger (IPO)

Som oplyst i ÅRL § 83:

” ... Herunder hører patenter og andre immaterielle aktiver, som følger af et udviklingsprojekt. ... ”¹⁴

Indirekte produktionsomkostninger, omhandler omkostningerne vedrørende et aktiv, der ikke direkte kan henføres til aktivet, men stadig vurderes at have så væsentlig en tilknytning til aktivet, at det kan aktiveres. For at belyse forskellen mellem en direkte og en indirekte produktionsomkostning fremgår nedenstående eksempler:

En direkte produktionsomkostning

En direkte produktionsomkostning er en omkostning der direkte kan henføres til aktivet.

Såfremt virksomheden har købt en produktionsmaskine og der hertil har været omkostninger til fragt og opsætning af denne maskine kan omkostningerne henføres direkte til produktionsmaskinen og derfor også aktiveres direkte herpå.

¹³ Årsregnskabslovens § 83

¹⁴ Årsregnskabslovens § 83

En indirekte produktionsomkostning

En indirekte produktionsomkostning er en omkostning der ikke er direkte og derfor ikke konkret kan henføres til aktivet, men stadig har en form for tilknytning til aktivet.

Såfremt virksomheden har et udviklingsprojekt, hvorpå den administrative afdeling i virksomheden har vurderet, at der er anvendt 20 arbejdstimer, bliver 20 timer for hver enkelt medarbejder i denne afdeling aktiveret på udviklingsprojektet som en indirekte produktionsomkostning, idet denne omkostning ikke direkte og konkret kan henføres til projektet, men man har vurderet, at der indirekte er benyttet 20 arbejdstimer hertil.

3.2.4 Afskrivninger

Udviklingsprojekter afskrives over aktivets levetid efter ÅRL § 43, som er oplyst nedenfor:

" Kostpris, dagsværdi eller genindvindingsværdi for immaterielle og materielle anlægsaktiver med begrænset brugstid skal formindskes med afskrivninger, der tilsigter en systematisk afskrivning af aktiverne over deres brugstid. Dette gælder dog ikke aktiver, der løbende reguleres til dagsværdi i medfør af § 38.

Stk. 2. Afskrivninger skal beregnes under hensyntagen til aktivets forventede restværdi efter afsluttet brugstid.

Stk. 3. I særlige tilfælde, hvor en virksomhed ikke er i stand til pålideligt at skønne over brugstiden for goodwill og udviklingsomkostninger, skal denne antages at være 10 år. ”¹⁵

Det er her beskrevet, at immaterielle og materielle anlægsaktiver skal afskrives over deres forventede brugstid. Dog er der i stk. 3 en undtagelse for goodwill og udviklingsomkostninger der siger, at såfremt brugstiden ikke kan fastsættes pålideligt, skal denne antages at være 10 år. Udviklingsprojekter afskrives derfor først, så snart disse er færdiggjorte, hvorfor der ikke udføres afskrivninger på udviklingsprojekter der er under udførelse.

For at belyse hvordan dette kan opstå, har jeg givet eksempler nedenfor:

¹⁵ Regnskabslovens § 43

Aktiv, hvor virksomheden er i stand til pålideligt at skønne brugstiden

Det antages at en virksomhed sælger mobiltelefoner. De har forinden påbegyndelsen af et udviklingsprojekt på en ny telefon, opstillet et budget på de forventede fremtidige pengestrømme. Herudover offentliggør virksomheden hvert 3. år en ny mobiltelefon på markedet.

Mobiltelefonen forventes derfor at give positive pengestrømme i 3 år, hvorefter den bliver forældet og derfor erstattet af en ny version. Herefter er der stor usikkerhed på de fremtidige pengestrømme på aktivet, samt omfanget af de fremtidige pengestrømme.

Brugstiden for det færdige aktiv forventes derfor at være 3 år, hvorfor udviklingsprojektet afskrives over 3 år.

Aktiv, hvor virksomheden ikke er i stand til pålideligt at skønne brugstiden

Det antages at en virksomhed, der sælger meget specielle komponenter til en bestemt maskine. Disse maskiner samt de tilhørende komponenter opdateres/udskiftes meget sjældent. De har en historik der viser, at komponenterne udskiftes hvert 20.-25. år, hvor der i mellemtiden er kontinuerlige pengestrømme. Virksomhedens faste kundebase har historisk set været den samme og kunderne er alle solvente. Virksomheden har udarbejdet et detaljeret budget, der viser, at der forventes positive pengestrømme i op til 25 år.

Brugstiden for aktivet er grundet den lange årerække meget upålidelig, idet en lang årrække er svær at spå om, hvorfor pålideligheden er meget svag. Brugstiden vil derfor fastsættes til 10 år jf. ÅRL § 43, stk. 3 og afskrivningsperioden vil derfor udgøre 10 år.

3.2.5 Nedskrivning

Som alle andre anlægsaktiver, skal udviklingsprojekter testes for nedskrivning, såfremt man vurderer disse til at have et nedskrivningsbehov. Jf. ÅRL § 42, er det beskrevet således:

"Anlægsaktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi efter §§ 37, 37 a eller 38, skal nedskrives til en lavere genindvindingsværdi.

Stk. 2. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, skal aktiverne vurderes samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en

pålidelig genindvindingsværdi. En nedskrivning af en sådan gruppe af aktiver fordeles systematisk på de enkelte aktiver.

Stk. 3. Den i stk. 1 nævnte lavere værdi kan ikke opretholdes, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivning på goodwill kan dog ikke tilbageføres. ”¹⁶

I loven står skrevet, at såfremt et anlægsaktiv ikke reguleres til dagsværdi, som f.eks. investerings-ejendomme eller lignende, skal disse nedskrives, såfremt der er en lavere genindvindingsværdi.

Yderligere, er det i stk. 2 oplyst, at såfremt det enkelte aktiv ikke kan vurderes for sig selv, skal aktivet vurderes som den laveste gruppe af aktiver, hvor man pålideligt kan vurdere en genindvindingsværdi. For at belyse scenariet, giver jeg neden for eksempler på aktiver, der kan og ikke kan vurderes på det konkrete aktiv.

Eksempel på et aktiv, der godt kan vurderes konkret

Såfremt virksomheden har erhvervet sig en bil og afskriver denne lineært over 5 år, vil bilen være nem at vurdere, idet der er et stort marked. Det vil være nemt at finde en bil til salg eller endnu bedre, en bil der lige er blevet solgt, hvilken er af samme model, fra samme år og har gået nogenlunde samme kilometer. Aktivet vil således nemt kunne vurderes, om dette kunne have et nedskrivningsbehov.

Eksempel på et aktiv, der ikke kan vurderes konkret

Såfremt virksomheden har erhvervet sig en produktionslinje med flere forskellige maskiner. Ledelsen er nu interesseret i at skulle teste for nedskrivningsbehov på et enkeltstående aktiv i denne produktionslinje. Produktionslinjen afskrives lineært over 10 år fra anskaffelsestidspunktet. Der er ikke et stort marked for disse produktionslinjer, da denne er meget speciel og skræddersyet til virksomheden. Man har derfor valgt at teste nedskrivningsbehovet, ved at se på de fremtidige pengestrømme. Pågældende pengestrømme kan ikke måles pålideligt for de enkelte maskiner i produktionslinjen, hvorfor man vurderer dette fra det laveste aktivniveau, hvori denne maskine indgår, som i dette tilfælde vil være hele produktionslinjen. Såfremt produktionslinjen vurderes at skulle nedskrives, nedskrives denne systematisk på alle aktiver der indgår i vurderingen.

¹⁶ Årsregnskabslovens § 42

3.2.5.1 Nedskrivningstest

Nedskrivningstest er den test man foretager, når man vurderer at aktivet kan have et nedskrivningsbehov. Indikationer på nedskrivningsbehov kunne være:

- *"Væsentlige fald i det pågældende aktivs (eller gruppe af aktivers) markedsværdi ud over den planlagte afskrivning ved brug af aktivet.*
- *Væsentlige ændringer, der har en negativ effekt på virksomheden, inden for teknologi, markedsforhold samt det økonomiske og lovgivningsmæssige område, i hvilket virksomheden operer, eller som aktivet tilhører.*
- *En stigning i det generelle renteniveau eller andre markedsafkast, som formodes at have en væsentlig afsmittende virkning på virksomhedens diskonteringsfaktor og dermed aktivets beregnede kapitalværdi.*
- *En virksomheds regnskabsmæssige indre værdi overstiger dens markedsværdi.*
- *Aktivet er fysisk beskadiget eller forældet.*
- *Anvendelsen af aktivet ændres eller vil blive ændret væsentligt med negativ økonomisk betydning for virksomheden. Disse ændringer kan være forårsaget af planer om at afvikle eller omstrukturere et forretningsområde, hvortil aktivet kan henføres.*
- *Det fremgår af den interne regnskabsrapportering, at et aktiv har eller vil få en lavere ydeevne end forventet.*"¹⁷

Såfremt aktivet har indikationer på nedskrivningsbehov, skal det nedskrives til en lavere genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien er den højeste af kapitalværdien eller salgsværdien med fradrag af salgsomkostninger. For at belyse hvordan nedskrivningstesten kan foretages, vil jeg oplyse om nogle af de forskellige metoder nedenfor.

3.2.5.1.1 Salgsværdien

Salgsværdien er den værdi, aktivet vil kunne sælges for på balancetidspunktet. Salgsværdien kan være udfordrende at kende på de forskellige aktiver, medmindre der er et aktivt marked for det konkrete aktiv.

¹⁷ PWC's regnskabshåndbog 2016, s. 278.

Et eksempel på en salgsværdi, kan være, at selskabet ejer en ejendom, hvortil der tæt på balance-dagen har været et købstilbud fra en ekstern part. Dette tilbud vurderes så at være salgsværdien.

Salgsværdien fastsættes af markedet.

3.2.5.1.2 Kapitalværdien

Kapitalværdien er den værdi, aktivet vil kunne generere ved fremtidige pengestrømme. Disse pen-gestrømmer tilbagediskonteres med en diskonteringsfaktor.

Diskonteringsfaktoren er en procentsats som fastlægges af virksomheden – satsen beregnes ved at kalkulere, hvor meget investeringen kommer til at koste virksomheden, samt hvor højt et afkast man kræver af investeringen, altså en form for risikosats.

Kapitalværdien fastsættes af virksomheden selv.

3.2.6 Opskrivning

Jf. ÅRL § 41, er det oplyst:

”Virksomheden kan opskrive immaterielle og materielle anlægsaktiver og kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder til dagsværdi. Immaterielle anlægsaktiver kan dog alene opskrives, hvis de handles på et aktivt marked.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 37, stk. 1, 2.-5. pkt., finder anvendelse, dog således at genanskaffelsesværdi eller nettorealisationsværdi kan anvendes, hvis en tilnærmet salgspris ikke kan opnås.

Stk. 3. Et beløb svarende til opskrivningen skal indregnes direkte i posten »Reserve for opskrivning« under egenkapitalen. Denne reserve kan ikke elimineres med virksomhedens underskud eller formindskes på anden måde, jf. dog næste punktum. Reserven skal opløses eller formindskes, i det omfang de opskrevne aktiver

- 1) realiseres eller udgår af aktiviteten,*
- 2) nedskrives på grund af lavere genindvindingsværdi, jf. § 42,*
- 3) er forbundet med udskudt skat, der skal hensættes, jf. § 47,*
- 4) tilbageføres på grund af ændret regnskabsmæssigt skøn, jf. § 52, eller*

5) *reduceres i værdi som følge af afskrivninger.* ”¹⁸

Som beskrevet i ÅRL § 47 stk. 1, står det beskrevet, at immaterielle anlægsaktiver alene kan opskrives, såfremt aktiverne handles på et aktivt marked. Idet udviklingsomkostninger ikke handles på et aktiv marked, kan disse ikke opskrives.

3.2.7 Egenkapitalen

Jf. ÅRL § 83, stk. 2, skal et beløb svarende til det indregnede aktiv indregnes på egenkapitalen direkte på posten 'Reserve for udviklingsomkostninger'.

ÅRL § 83, stk. 2 er beskrevet således:

”... Stk. 2. Indregnes udviklingsprojekter, jf. stk. 1, skal et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger indregnes direkte i posten »Reserve for udviklingsomkostninger« under egenkapitalen. § 41, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse på denne reserve. ...”¹⁹

Dette foretages, således posteringer vedrørende udviklingsprojekter ikke står som frie reserver, før end projektet er færdiggjort.

Loven træder først i kraft for alle årsrapporter, med start af regnskabsår d. 01.01.2016, idet loven indgår i den nye årsregnskabslov.

3.3 Indregning af forskningsprojekter

Idet forskningsprojekter ikke overholder kriterierne for et aktiv jf. afsnit 3.1.2.1, skal omkostninger forbundet hermed indregnes i resultatopgørelsen i forbindelse med, at disse afholdes.

Hertil indgår det, at omkostningerne periodiseres på samme måde, som øvrige omkostninger, således at alene forskningsomkostninger for regnskabsåret indregnes.

3.4 Internt oparbejdede forsknings- og udviklingsprojekter

Virksomheden kan selv oparbejde forsknings- og udviklingsprojekter, som vil blive behandlet som forskning- og udvikling ellers vil behandles.

¹⁸ Årsregnskabslovens § 41

¹⁹ Årsregnskabslovens § 83

Internt oparbejdede immaterielle aktiver, er et aktiv, virksomheden ved har en værdi, men som de ikke har direkte omkostninger til, idet aktivet er oparbejdet internt.

Undtagelsen er, at udviklingsprojekter kan aktiveres jf. ÅRL § 33:

*"... Virksomheden kan endvidere undlade at indregne internt oparbejdede udviklingsprojekter og heraf følgende immaterielle rettigheder såsom patenter og lignende rettigheder. ..."*²⁰

Alle internt oparbejdede forsknings- og udviklingsprojekter kan vælges resultatført i virksomheder der aflægger årsrapport efter regnskabsklasse B og C (mellem), hvor regnskabsklasse C (stor) og D indgår under ÅRL § 83:

" Store virksomheder skal indregne udviklingsprojekter, der tilsigter at udvikle et bestemt produkt eller en bestemt proces, som virksomheden har til hensigt at fremstille henholdsvis benytte i produktionen. Herunder hører patenter og andre immaterielle aktiver, som følger af et udviklingsprojekt.

*Stk. 2. Indregnes udviklingsprojekter, jf. stk. 1, skal et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger indregnes direkte i posten »Reserve for udviklingsomkostninger« under egenkapitalen. § 41, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse på denne reserve. "*²¹

Disse skal derfor indregnes som immaterielle anlægsaktiver.

3.5 Delkonklusion på den teoretiske behandling af forsknings- og udviklingsprojekter

Forsknings- og udviklingsprojekter er testet for, om projekterne opfylder kriterierne for at kunne indregnes som aktiver. Forskningsprojekter kan ikke indregnes som et aktiv, idet kriteriet omkring fremtidige økonomiske fordele er uvis. Udviklingsprojekter opfylder kriterierne herfor og kan derfor godt indregnes som et aktiv.

Der skal fremgå en klar adskillelse mellem, hvornår et forskningsprojekter overgår til at være et udviklingsprojekt. Såfremt adskillelsen er uklar, skal de samlede omkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

²⁰ ÅRL § 33

²¹ ÅRL § 83

Udviklingsprojekter skal indregnes i alle regnskabsklasse C (stor) virksomheder og dette kan tilvælges i lavere regnskabsklasser. Såfremt indregningen af aktivet har effekt på det retvisende billede, skal disse indregnes i lavere regnskabsklasser.

I kostprisen til et udviklingsprojekt indregnes alle omkostninger der konkret kan henføres hertil. Dette vedrører både direkte og indirekte omkostninger.

Ved afslutning af udviklingsprojektet udgår projektet som et igangværende udviklingsprojekt og bliver herefter til et færdiggjort udviklingsprojekt. I forbindelse med denne overførsel skal aktivet afskrives. Afskrivningen foretages over aktivets levetid.

Som alle øvrige aktiver, skal udviklingsprojekter testes for nedskrivningsbehov såfremt der forekommer indikationer herpå. Projektet skal nedskrives, såfremt genindvindingsværdien er under den nuværende værdi. Herudover er der ikke mulighed for at opskrive projekterne, da de ikke handles på et aktivt marked.

Efter den nye årsregnskabslov skal virksomhederne fremadrettet indregne udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver som sædvanligt, hvortil de yderligere skal modpostere denne på egenkapitalen under "Reserve for udviklingsprojekter"

Samlet set vurderer jeg, at såfremt disse kriterier alle bliver overholdt, giver forsknings- og udviklingsprojekter et retvisende billede i årsrapporten.

4 Præsentationen af forsknings- og udviklingsprojekter

For alle elementer der skal indgå i årsrapporten efter afsnit 2, skal elementerne både indregnes og præsenteres jf. den gældende lovgivning. Det er i afsnit 3.1 gennemgået hvorledes forsknings- og udviklingsprojekter skal indregnes, hvorfor jeg vil gennemgå hvordan disse præsenteres i årsrapporten. Indregningen og præsentationen bidrager begge til, at give regnskabsbruger et retvisende billede af årsrapporten, således at regnskabsbruger kan tage sin beslutning ud fra et nøjagtigt udgangspunkt.

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis, er det afsnit i årsrapporten der belyser, hvorledes virksomheden har opgjort de forskellige indtægter, omkostninger, aktiver og forpligtelser i årsrapporten. Jf. ÅRL § 17, er det beskrevet således:

” Årsrapporten skal indeholde de for hver regnskabsklasse foreskrevne bestanddele, jf. §§ 18, 22, 78 og 102, samt tilsvarende bestanddele for koncernregnskaber. Redegørelsen for anvendt regnskabspraksis skal placeres samlet. Opgørelsen over bevægelser på egenkapitalen kan placeres som en regnskabsopstilling eller under noterne.

Stk. 2. Ledelsesberetningen for modervirksomheden og koncernen kan sammendrages, hvis de oplysninger, der er forskellige for modervirksomheden og koncernen, fremgår hver for sig af den samlede beretning.

Stk. 3. Supplerende beretninger, der knyttes til årsrapporten, skal placeres særskilt i denne efter de lovpligtige bestanddele. ”²²

Her er det beskrevet, at årsrapporten skal indeholde nogle foreskrevne bestanddele, hvor der i ÅRL § 18 er beskrevet, at årsrapporter der aflægges årsrapport efter regnskabsklasse A eller derover, skal indeholde en redegørelse for anvendt regnskabspraksis. Det er yderligere beskrevet i ÅRL § 17, at anvendt regnskabspraksis skal placeres samlet. Anvendt regnskabspraksis kan derfor placeres efter eget ønske i årsrapporten, så længe denne placeres samlet.

Herudover er det i ÅRL § 53 beskrevet:

” Der skal redegøres for de indregningsmetoder og målegrundlag (værdiansættelsen), der er anvendt på posterne i balance, resultatopgørelse, noter og ledelsesberetning. Endvidere skal det fremgå, hvilken regnskabsklasse virksomheden aflægges årsrapport efter. Anføres beløbene i en anden valuta end danske kroner eller euro, jf. § 16, 2. pkt., skal der gives oplysning om kursen på den anførte valuta pr. balancedagen i forhold til danske kroner og den tilsvarende valutakurs pr. det foregående regnskabsårs balancedag.

Stk. 2. Af redegørelsen skal for de relevante poster i det mindste fremgå:

²² ÅRL § 17

1) Indregningsmetoderne og målegrundlag for aktiver og forpligtelser, herunder om, hvorvidt renter indregnes i kostprisen, og efter hvilke metoder og grundlag der foretages op-, ned- og afskrivninger samt op- og nedreguleringer. Herunder skal nævnes:

a) De værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som er anvendt ved opgørelsen af dagsværdien, når aktiver eller forpligtelser måles til dagsværdi, jf. §§ 37-38, og dagsværdien ikke måles på grundlag af observationer på et aktivt marked.

b) Afskrivningsmetode, skøn over restværdi og brugstid i forbindelse med afskrivning af anlægsaktiver. Afskrivningsperioden for goodwill skal begrundes.

c) Metoder for indregning og måling af nettoomsætning, uanset om virksomheden undlader at oplyse nettoomsætningen, jf. § 32.

2) Metoderne for omregning fra fremmede valutaer til den valgte monetære enhed.

3) Metoderne efter § 50 for sikring af værdien af aktiver og forpligtelser samt metoderne for sikring af aktiver og forpligtelser, som virksomheden forventer at modtage henholdsvis påtage sig.

4) Indregningsmetoderne og målegrundlag anvendt ved virksomhedssammenslutninger.

5) Andelsvirksomheders behandling af efterbetaling fra og tilbagebetaling til andelshavere. ²³

Denne lov belyser, hvilke elementer der skal indgå i redegørelsen som minimum.

Herudover har jeg nedenfor vist, hvorledes FDR2013.2.14 har valgt at vise kravene til anvendt regnskabspraksis.

Oplysninger	Krav
Grundlæggende forudsætninger.	Nej
Omtale af den regnskabsklasse, som årsrapporten aflægges efter.	Altid
Ændring af anvendt regnskabspraksis eller at anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.	Altid
Generelt om indregning og måling af aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger.	Altid

²³ ÅRL § 53

Oplysninger	Krav
Hvis årsregnskabet aflægges i anden valuta end DKK eller EURO, skal kursen på den valgte valuta på balancedagen og foregående års balancedag oplyses.	Relevant
Aflægges årsregnskabet i DKK eller EURO kan dette oplyses.	Valg
Konsolideringspraksis ved udarbejdelse af koncernregnskab.	Relevant
Leasing.	Relevant
Omregning af fremmed valuta.	Relevant
Afledte finansielle instrumenter.	Valg
Nettoomsætning.	Altid
Andre driftsindtægter.	Valg
Andre eksterne omkostninger.	Valg
Personaleomkostninger.	Valg
Produktionsomkostninger.	Valg
Distributionsomkostninger.	Valg
Administrationsomkostninger.	Valg
Andre driftsomkostninger.	Valg
Ekstraordinære poster.	Valg
Skat af årets resultat.	Altid
Offentlige tilskud.	Relevant
Udviklingsaktiviteter.	Relevant
Patenter og varemærker.	Relevant
Goodwill.	Relevant
Materielle anlægsaktiver.	Relevant
Investeringer i dattervirksomheder og associerede virksomheder.	Relevant
Investeringer i værdipapirer.	Relevant
Varebeholdninger.	Relevant
Tilgodehavender.	Relevant
Igangværende arbejder for fremmed regning.	Relevant
Hensatte forpligtelser.	Relevant
Sambeskatning i koncernforhold.	Relevant
Gældsforpligtelser.	Relevant
Udbytte.	Relevant

Anvendt regnskabspraksis, er den praksis virksomheden har valgt at aflægge deres årsrapport efter. Denne belyser, hvorledes virksomheden har indregnet, målt og præsenteret de forskellige elementer i årsrapporten. Afsnittet er tilpasset den specifikke virksomhed og de benyttede tekster skal alene overholde ÅRL § 53's kriterier.

Jeg vil i dette afsnit beskrive, hvorledes forsknings- og udviklingsprojekter præsenteres og beskrives i anvendt regnskabspraksis i årsrapporten. Idet jeg i afsnit 3.1.2 har konkluderet, at forskningsprojekter ikke indgår som et aktiv og udviklingsprojekter indgår som et aktiv, vil jeg for hver af disse beskrive, hvorledes de skal præsenteres i anvendt regnskabspraksis.

4.1.1 Forskningsprojekter

Forskningsprojekter indgår ikke som et aktiv og skal derfor indregnes som en hver anden omkostning.

Projekterne vil derfor indgå under afsnittet for en form for omkostning i anvendt regnskabspraksis. Jf. FSR's eksempelregnskabs for klasse C (stor) er det beskrevet således for en virksomhed der har valgt at aflægge efter funktionsopdelt resultatopgørelse, under afsnittet for produktionsomkostninger:

*"... Under produktionsomkostninger indregnes tillige forskningsomkostninger og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering, og afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger."*²⁵

Afsnittet vil være ens i en artsopdelt resultatopgørelse, men vil her indgå som varekøb eller vareforbrug. Der er jf. lovens bestemmelser ikke konkrete kriterier til oplysning for forskning i anvendt regnskabspraksis. Jeg vurderer, at denne oplysning bør indgå i forbindelse med det retvisende bilde.

4.1.2 Udviklingsprojekter

Udviklingsomkostninger indgår som et immaterielt aktiv og skal indregnes jf. ÅRL § 53 stk. 2.

²⁴ FDR2013.2.14 – Anvendt regnskabspraksis – en betydningsfuld del af årsregnskabet, Carsten Rosenvinge, registreret revisor, faglig chef og partner i Focus IT A/S.

²⁵ FSR's årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed i Regnskabsklasse C(stor) inkl. koncernregnskab 2012

Jf. FSR's eksempelregnskab for klasse C (stor) er det beskrevet således under afsnittet for udviklingsprojekter, patenter og licenser i anvendt regnskabspraksis:

"Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsaktiviteter.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 8 år.

*Fortjeneste og tab ved salg af udviklingsprojekter, patenter og licenser opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Gevinst eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre driftsomkostninger"*²⁶

Dette afsnit er forskelligt fra virksomhed til virksomhed, men skal som minimum bestå af:

- Forudsætninger for indregning.
- Forudsætninger for måling.
- Hvorvidt renter indregnes
- Metoder og grundlag for op-, ned- og afskrivninger.
 - Herunder restværdi,
 - Afskrivningsperiode,
 - En konkret og fyldestgørende begrundelse, såfremt aktivet afskrives over en afskrivningsperiode over 5 år.
- Metoder og grundlag for op-, og nedreguleringer.

²⁶ FSR's årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed i Regnskabsklasse C(stor) inkl. koncernregnskab 2012

4.2 Ledelsesberetningen

Bestyrelsen og direktionen i virksomheden udgør ledelsen. Ledelsesberetningen er den beretning, som ledelsen udgiver i forbindelse med deres årsrapport.

Jf. ÅRL § 2, er det beskrevet således:

”For hvert regnskabsår skal de virksomheder, der er nævnt i § 3, stk. 1, aflægge et årsregnskab efter denne lov. Medmindre andet følger af §§ 9 a, 18, 22, 78, 102 eller 109, skal årsregnskabet suppleres med

- 1) årsregnskab for en af virksomheden ledet koncern (koncernregnskab),*
- 2) ledelsesberetning for virksomheden og for en af virksomheden ledet koncern og*
- 3) ledelsespåtegning.*

Stk. 2. Herudover kan virksomheden tilføje eventuelle supplerende beretninger, jf. § 14.

Stk. 3. Fællesbetegnelsen for de i stk. 1 og 2 omhandlede regnskaber, beretninger og påtegninger er »årsrapport«.

Stk. 4. Et regnskab, som en virksomhed udelukkende udarbejder til eget brug, er ikke en årsrapport efter denne lov. Aflægger en virksomhed et regnskab, der ikke er en årsrapport efter denne lov, må det ikke betegnes som årsrapport, og det skal såvel i form som indhold fremstå, så det ikke kan forveksles med en sådan årsrapport. ”²⁷

ÅRL § 2, stk. 2 oplyser, at årsrapporten skal suppleres med en ledelsesberetning for virksomheden.

Beretningen skal være nem at læse, overskuelig, tydelig og nøjagtig. Herudover skal ledelsesberetningen være retvisende i forhold til årsrapporten jf. ÅRL § 11. Herudover er der beskrevet i ÅRL § 76a, at ledelsesberetningen skal udarbejdes med beskrivelse af virksomhedens væsentligste aktivitet og der skal redegøres for alle eventuelle væsentlige ændringer i virksomhedens aktivitet eller økonomiske forhold.

²⁷ ÅRL § 2

Der er for klasse C beskrevet i ÅRL § 99 til og med § 101, hvorledes denne ledelsesberetning skal udarbejdes. Her henvises der til ÅRL § 99, stk. 1, nr. 9.

" § 99. Ledelsesberetningen skal

...

9) beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden og

.... "28

Det er her oplyst, at virksomheden skal beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter, men der er ikke angivet til hvilken detaljeringsgrad.

Jf. FSR's eksempelregnskab for klasse C (stor) er det beskrevet således, under afsnittet for forsknings- og udviklingsprojekter i ledelsesberetningen:

"SELSKAB C A/S har i 2011 afholdt forsknings- og udviklingsomkostninger, der hovedsageligt vedrører ventilationsprodukter. De samlede forskningsomkostninger udgør 1,4 mio. kr. og vedrører hovedsageligt forskning i nye former for kemisk rensning af udsugningsluft. Forskningsomkostningerne er indregnet i resultatopgørelsen.

Udviklingsomkostningerne, der udgør 3,9 mio. kr., omfatter primært udvikling og test af nye ventilationssystemer til industrianlæg. Systemerne forventes færdigudviklet i løbet af 2013, hvorefter markedsføring og salg kan påbegyndes. De nye systemer forventes at medføre betydelige konkurrencemæssige fordele og dermed en væsentlig stigning i aktivitetsniveau og resultat for divisionen fra 2013. Af de afholdte udviklingsomkostninger er 2,7 mio. kr. indregnet under immaterielle anlægsaktiver, mens de øvrige udviklingsomkostninger, 1,2 mio. kr., er indregnet i resultatopgørelsen, idet den fremtidige anvendelse heraf er opgivet som følge af ny teknologi, der allerede har afløst de pågældende produkttyper. "29

FSR's fortolkning er af, hvordan en god ledelsesberetning ser ud, i forhold til afsnittet omkring forsknings- og udviklingsomkostninger og er meget nøjagtig og detaljeret. FSR oplyser beløbsstørrelser, årsag til omkostningerne og øvrige overvejelser der er foretaget i forhold til indregningen af disse.

²⁸ ÅRL § 99

²⁹ FSR's årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed i Regnskabsklasse C(stor) inkl. koncernregnskab 2012

ÅRL § 99, stk. 1 nr. 9 oplyser, at der skal beskrives omkring forsknings- og udviklingsaktiviteter, men ikke hvor detaljeret. FSR's eksempel vurderes derfor at være den ideelle detaljeringsgraden.

4.3 Noteoplysninger

For noteoplysninger er der taget udgangspunkt i de krav der stilles for Regnskabsklasse C (stor).

Der er i ÅRL § 88 beskrevet, hvorledes anlægsaktiver skal oplyses i noterne. Disse skal oplyses med følgende³⁰:

- Kostpris
 - o Primo
 - o Tilgang
 - o Afgang
 - o Overførsler
 - o Ultimo
- Opskrivninger
 - o Primo
 - o Tilgang
 - o Afgang
 - o Ultimo
- Ned- og afskrivninger
 - o Primo
 - o Tilgang
 - o Afgang
 - o Tilgang vedrørende afhændede aktiver
 - o Tilbageførsler vedrørende afhændede aktiver
 - o Ultimo

Herudover, er der en tilknyttet lov, nemlig ÅRL § 88 a, hvilken oplyser:

³⁰ ÅRL § 88

” Virksomheden skal oplyse om de særlige forudsætninger, som ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter og skatteaktiver. ”³¹

Ud over de i ÅRL § 88 oplyste kriterier, skal virksomheden yderligere overholde ÅRL § 88 a, hvilken fastslår, at virksomheden skal oplyse om deres overvejelser og begrundelser for, at indregne og værdiansætte udviklingsprojekter.

ÅRL § 88 a indføres først pr. 01.01.2016, hvorfor denne ikke indgår i eksempelregnskabet. Et godt eksempel på indholdet af denne note, kunne været noget lignende det, det er beskrevet i eksemplet for ledelsesberetningen. Der bør derfor skelnes mellem ledelsesberetningen og noten, således at ledelsesberetningen alene oplyser omkring indholdet af udviklingen og noten oplyser omkring overvejelserne bag indregning og måling.

4.4 Delkonklusion på teorien bag præsentation af forsknings- og udviklingsomkostninger

Årsregnskabsloven er gennemgået, således der opnås et indblik i, hvorledes forsknings- og udviklingsprojekter skal præsenteres for at overholde lovgivningen.

I forbindelse med, at virksomheden forsker, kan omkostninger hertil ikke indregnes som et aktiv, hvorfor forskningen blot indgår som en omkostning. Informationen kan derfor indgå i anvendt regnskabspraksis under afsnittet for produktionsomkostninger eller lignende. Der er ingen væsentlige krav.

Udviklingsomkostninger skal have et konkret afsnit i anvendt regnskabspraksis, hvori der står beskrevet, hvorledes virksomheden har foretaget indregningen og målingen heraf. Herudover skal der udarbejdes en anlægsnote, hvor der oplyses sammenhængen mellem værdien ultimo regnskabsåret og værdien ultimo sidste regnskabsår.

Såfremt der indgår forskning og/eller udvikling i selskabet, skal der i ledelsesberetningen indgå en note, hvori virksomheden præsenterer forskningen og/eller udviklingen de har foretaget i regnskabsåret. Afsnittet skal oplyse regnskabsbruger omkring projekternes art.

³¹ ÅRL § 88 a

5 Præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter i årsrapporter

Nu har jeg gennemgået den bagvedliggende teori til forsknings- og udviklingsprojekter i afsnit 2, 3 og 4, hvorfor jeg vil analysere, hvordan de forhold foretages i årsrapporterne. Jeg vil derfor udvælge nogle årsrapporter og gennemgå deres behandling og præsentation heraf. Årsrapporterne vil jeg vælge i prioritetsrækkefølge. Prioritet 1 vurderer jeg til at give det bedste udgangspunkt for analysen og prioritet 3 som den ringeste.

Prioritetsrækkefølgen er som følgende:

1. Regnskabsklasse C (stor) med færdiggjorte- og/eller igangværende udviklingsprojekter
2. Regnskabsklasse C (mellem) med færdiggjorte- og/eller igangværende udviklingsprojekter
3. Regnskabsklasse B med færdiggjorte- og/eller igangværende udviklingsprojekter

Jeg har opdelt min analyse i prioriteter, idet udviklingsprojekter alene skal indregnes som aktiv ved regnskabsklasse C (stor), hvor der dog er mulighed for at indregne disse i lavere regnskabsklasser. Såfremt udviklingsprojekter vælges indregnet i en lavere regnskabsklasse, vil alle tilhørende krav også skulle imødekommes. Hos lavere regnskabsklasser er øvrige krav til årsrapporten ikke i samme detaljeringsniveau som hos en regnskabsklasse C (stor), hvorfor disse konkrete krav til udviklingsprojekter kan have være mærket heraf. Yderligere har regnskabsklasse C (stor) generelt bedre registreringssystemer, idet disse virksomheder er af en større størrelse, hvorfor udviklingsprojekter heri kan opgøres mere præcist, hvilket kan være svært i f.eks. en regnskabsklasse B.

Jeg har udvalgt 4 årsrapporter ud fra en specifik søgning på virksomhedsregistret BiQ, hvoraf jeg har valgt følgende:

- Danfoss Power Solutions ApS
- Universal Robots A/S
- Vitrolife A/S
- Origio A/S

Jeg har udvalgt disse, ud fra kriteriet, at de i deres balance har indregnet udviklingsprojekter. Præsentationskravene i disse er ikke anderledes, om aktivet vurderes at være væsentligt eller uvæsentligt, hvorfor størrelsen ikke er taget i betragtning. Endvidere er omfanget af udvalgte årsrapporter landet på 4, grundet opgavens omfang.

Årsrapporterne udgør 1 regnskabsklasse C (stor) og 3 regnskabsklasse C (mellem). Dette er foretaget, idet jeg forventer, at en regnskabsklasse C (stor) overordnet opfylder kravene. Jeg vil således analysere, hvorvidt lavere regnskabsklasser opfylder kravene. Der er ikke udvalgt en regnskabsklasse B, idet det er afvejet, at såfremt regnskabsklasse C (mellem) har udfordringer, vil en regnskabsklasse B også have udfordringer.

Såfremt min analyse af regnskabsklasse C (stor) ikke overordnet opfylder kravene, vil jeg udvide min analyse og udvælge flere årsrapporter i denne regnskabsklasse. Såfremt min analyse af regnskabsklasse C (mellem) ikke giver anledning til bemærkninger, vil jeg udvide min analyse med gennemgang af yderligere regnskabsklasse B årsrapporter, for at vurdere, om disse opfylder kravene til præsentation.

I nedenstående underafsnit gennemgås årsrapporter, hvor de hertil vil gennemgås for de konkrete krav hertil.

Jeg gennemgår årsrapporterne hver for sig, hvorfor gennemgangen vil blive meget ensformig. Dette er valgt, således at hver enkelt årsrapport overskueligt kan bedømmes for sig. Sidst i afsnittet vil jeg give en delkonklusion på årsrapporterne og vurdere hvor der vurderes at være problemstillinger i forhold til præsentationen.

Der er i analysen vist et udsnit fra årsrapporterne, som danner grundlag for analysen. Mit valg af fremgangsmåde er foretaget, idet jeg mener dette fremmer overskueligheden og forståelsen.

5.1 Fremgangsmåde

I afsnittet vil jeg redegøre for, hvorledes jeg vil foretage denne gennemgang.

Herudover vil jeg i mit først gennemgåede regnskab beskrive min fremgangsmåde i forbindelse med min gennemgang, således gennemgangen danner grundlag for, og giver forståelsen af analysen af årsrapporterne.

5.1.1 Indledende

Jeg vil indledningsvis give en kort beskrivelse af virksomheden og hvad virksomheden beskæftiger sig med, således jeg belyser virksomhedens nuværende (på regnskabstidspunktets) situation.

Dette giver udgangspunktet for de øvrige iagttagelser og tilfører konklusionen et mere retvisende resultat.

5.1.2 Revisors erklæring

Først og fremmest vil jeg gennemgå revisors erklæring, således jeg kan identificere eventuelle forbehold eller supplerende oplysninger vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter i årsregnskab.

Jeg antager, at såfremt revisor ikke positivt har anført, at årsrapporten er misvisende, at årsrapporten overholder de 10 grundlæggende forudsætninger beskrevet i afsnit 2.

Herudover vil jeg gennemgå revisors gennemlæsning af ledelsesberetningen. Den gennemgås for at kunne bekræfte, at revisor er enige i ledelsens beretning og ikke har nogle bemærkninger til det retvisende billede i denne. Såfremt revisor har gennemlæst denne uden bemærkninger, vil jeg betro mig på beretningen.

5.1.3 Regnskabstal

Jeg vil herefter gennemgå årsrapportens balance for, hvorledes udviklingsprojekter er præsenteret og hvorhenne.

Det samme gør sig gældende for forskningsomkostninger. Jeg vil efterse, om disse positivt er nævnt eller lignende i resultatopgørelsen.

5.1.4 Anvendt regnskabspraksis

Yderligere vil jeg gennemgå anvendt regnskabspraksis og om praksis opfylder kriterierne efter ÅRL § 53.

Jeg ved personligt fra mit daglige arbejde, at anvendt regnskabspraksis til tider kan være mangelfuld i forhold til de krav der stilles i årsregnskabsloven, hvorfor jeg her forventer at finde problemstillinger heri.

5.1.5 Ledelsesberetningen

I ledelsesberetningen vil jeg gennemgå afsnittet omkring forsknings- og udviklingsprojekter. Dette afsnit skal opfylde ÅRL § 99, stk. 1, nr. 9, hvor der er stillet krav om, at afsnittet skal indgå, såfremt de har valgt at indregne udviklingsprojekter som et immaterielt aktiv.

ÅRL § 99, stk. 1, nr. 9 er meget uspecifik, hvorfor afsnittet heri forventes at være tilstede, men der stilles ikke krav til detaljeringsniveauet.

Her vil jeg i stedet gennemgå ledelsesberetningens afsnit om forsknings- og udviklingsprojekter ud fra regnskabsbrugers synspunkt. Jeg vil vurdere hvor meget værdi denne information giver regnskabsbruger og om regnskabsbruger kunne have interesse i at få yderligere oplysninger.

5.1.6 Noten

Jeg vil gennemgå noten for immaterielle anlægsaktiver og eftertjekke, at denne udarbejdes efter kriterierne for ÅRL § 88 og at der ikke er oplyst yderligere der kan ændre det retvisende billede for regnskabsbruger.

5.1.7 Konklusion

Sidst vil jeg konkludere på, hvorledes jeg vurderer årsrapporten til at være retvisende med henblik på indregningen og præsentationen af forsknings- og udviklingsprojekter.

Jeg vil yderligere konkludere, hvor retvisende jeg overordnet finder årsrapporten og eventuelt med nogle supplerende oplysninger til min konklusion.

5.2 Danfoss Power Solutions ApS (prioritet 1)

Danfoss Power Solutions ApS er et forretningssegment i Danfoss koncernen og har til erhverv at designe, fremstille og sælge hydrauliske og elektroniske systemer og komponenter der hovedsageligt produceres til mobilt udstyr. Disse systemer og komponenter anvendes overvejende i forhold til landbrug, byggeri, transport og anlægssektoren. Herudover benyttes disse til specialbyggede maskiner inden for skovbrug, vejanlæg og plænepleje.

Danfoss Power Solutions har faciliteter i Europa, Nord- og Sydamerika, samt i Asien og Stillehavsregionen.

Globalt har Danfoss Power Solutions 20 fabrikker og har en række salgskontorer der udgør 6.300 ansatte.

Årsrapporten er aflagt efter regnskabsklasse C (stor)³²

³² Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

5.2.1 Revisors erklæring

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for selskabets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2014 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Figur 4³³

Jeg vil som det første gennemgå revisors erklæring, således jeg kender til eventuelle supplerende oplysninger og forbehold vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter såfremt der skulle være nogle. Herudover vil jeg gennemgå udtalelsen om ledelsesberetningen, således jeg positivt kan se, om revisor er enig i ledelsens beretning og jeg herved kan betroe mig på de informationer der indgår heri.

³³ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

Revisors erklæring er blank, hvorfor jeg antager, at årsrapporten er retvisende.

5.2.2 Regnskabstal

		<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
Aktiver		t. DKK	t. DKK
Anlægsaktiver			
5	Immaterielle anlægsaktiver		
	Kunderelationer	484	0
	Goodwill	75.617	0
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	32.126	44.616
	Udviklingsprojekter under udførelse	0	28.940
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	<u>108.227</u>	<u>73.556</u>

Figur 5³⁴

Som det fremgår af Figur 5, har Danfoss Power Solutions samlede udviklingsomkostninger for 32.126 t.kr. i 2014 og for 73.556 t.kr. i 2013.

I 2014 har virksomheden udelukkende færdiggjorte udviklingsprojekter, hvor de i 2013 også havde udviklingsprojekter under udførelse.

Virksomhedens udviklingsprojekter vurderes klassificeret efter ÅRL § 83.

Der er herudover i årsregnskabet specifikt anført, hvor mange omkostninger virksomheden har haft til forskning, hvilket ikke er et krav og derfor vurderes tilstrækkeligt.

³⁴ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

5.2.3 Anvendt regnskabspraksis

Immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsomkostninger omfatter eksterne omkostninger, løn og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter. Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrations- samt selve udviklingsomkostningerne.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over 5 år. Udviklingsprojekter under udførelse testes årligt for værdiforringelse og nedskrives til genindvindingsværdi over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi er højere.

Goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Goodwill afskrives lineært over 10 år.

Kunderrelationer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kunderrelationer afskrives lineært over den forventede brugstid, typisk 5 år.

Figur 6³⁵

Figur 6 viser årsrapportens afsnit omkring anvendt regnskabspraksis for immaterielle anlægsaktiver. Heri indgår kravene til ÅRL § 53 og noten skal derfor som minimum bestå af:

- Forudsætninger for indregning
- Forudsætninger for måling
- Hvorvidt renter indregnes
- Metoder for grundlag for op-, ned- og afskrivninger
 - Herunder restværdi,
 - Afskrivningsperiode
 - En konkret og fyldestgørende begrundelse, såfremt aktivet afskrives over en afskrivningsperiode over 5 år.
- Metoder og grundlag for op- og nedreguleringer.

Jeg vurderer dog, at der i ovenstående afsnit er nogle forskellige mangler og derfor ikke lever op til ÅRL § 53. Der er ikke beskrevet omkring restværdien, hvilket er et krav til alle anlægsaktiver. Jeg har

³⁵ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

igennem mit erhverv kendskab til, at manglen på oplysningen er gennemgribende i en stor del af årsrapporter, hvorfor dette er forventet.

Herudover bliver der ikke nævnt, hvorvidt renter indregnes i kostprisen. Dette vurderes dog ikke at være væsentligt, da en mangel på denne information anses som værende et udtryk for, at disse renter ikke indregnes. Dette vurderes derfor at være indlysende og/eller uvæsentligt for regnskabsbruger.

Ud fra ovenstående afsnit, vurderes det, at afsnittet ikke er fyldestgørende ud fra minimumskravende i ÅRL § 53.

Produktionsomkostninger omfatter de omkostninger, der er medgået til at opnå årets omsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager, leje og leasing samt afskrivninger på produktionsanlæg og immaterielle anlægsaktiver. Under produktionsomkostninger indregnes tillige forsknings- og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering, samt afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Figur 7³⁶

Figur 7 viser årsrapportens anvendte regnskabspraksis for produktionsomkostninger, hvori der er anført omkring forskningsomkostninger og udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kravene for aktivering. Dette vurderes at være tilstrækkeligt, da der ikke er specifikke krav til at oplyse anvendt regnskabspraksis for forsknings- og udviklingsomkostninger der ikke opfylder kriterierne for aktivering.

Dette vurderes dog at indgå som en relevant oplysning, hvorfor dette formentlig er grundlaget for, at dette er tilføjet i afsnittet.

³⁶ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

5.2.4 Ledelsesberetningen

Forskning og udvikling

Danfoss Power Solutions udmærker sig særligt ved innovative produkter indenfor elektrohydrauliske produkter til styring af eksempelvis landbrugssektoren. Udviklingen er drevet af markedskrav om øget effektivitet, komfort og sikkerhed til konkurrencedygtige priser. I det seneste år der arbejdet på udvikling af løsninger, der både på kort og lang sigt vil sikre os en enestående position på et hastigt voksende marked.

Indenfor hydrauliske motorer er forskning og udvikling drevet af projekter, der gradvist voksende kan differentiere os i forhold til vore konkurrenter. Der arbejdes primært med materialer og overflader til forbedring af motorers virkningsgrad og levetid. Det er især kommet kunder indenfor skovbrug til gode, hvor belastningerne er ekstreme og hvor der er høje krav til driftssikkerhed.

9

Der arbejdes fortsat med at styrke vores markedsposition i Kina og Indien gennem lancering af motorer og styreenheder tilpasset de lokale behov. I de seneste år er der arbejdet på at indføre nye produkt features og hæve kvaliteten til de lokale krav.

Figur 8³⁷

Figur 8 viser hvorledes Danfoss Power Solutions har beskrevet deres forsknings- og udviklingsprojekter i ledelsesberetningen.

Denne skal jf. ÅRL § 99 beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i virksomheden. Denne paragraf er meget uspecifik, idet der ikke er beskrevet hvor højt et detaljeringsniveau dette afsnit skal have, men blot at det skal fremgå og at det skal beskrive de aktiviteter der henføres til forskning og udvikling.

Ovenstående Figur 8, vurderer jeg til at være fyldestgørende til lovens krav og der vurderes ikke ud fra regnskabsbrugers synspunkt at mangle værdifulde informationer.

³⁷ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

5.2.5 Noten

5	Immaterielle anlægsaktiver t.DKK	Færdiggjorte udvikl. projekter	Udvikl. proj. under udførelse	Kunde- relationer	Goodwill
	Kostpris				
	Kostpris ved årets begyndelse	125.032	29.812	0	0
	Årets tilgang	0	0	558	84.019
	Overførsler	28.940	-28.940	0	0
	Årets afgang	0	-872	0	0
	Kostpris ved årets udgang	153.972	0	558	84.019
	Af- og nedskrivninger				
	Af- og nedskrivninger ved årets begyndelse	-80.416	-872	0	0
	Årets afskrivninger	-41.430	0	-74	-8.402
	Tilbageførte afskrivninger	0	872	0	0
	Af- og nedskrivninger ved årets udgang	-121.846	0	-74	-8.402
	Bogført værdi ved årets udgang	32.126	0	484	75.617

Figur 9³⁸

Figur 9 viser virksomhedens præsentation af noten for immaterielle anlægsaktiver, hvori færdiggjorte udviklingsprojekter og udviklingsprojekter under udførelse indgår.

Denne skal jf. ÅRL § 88 opfylde følgende kriterier:

- Kostpris
 - o Primo
 - o Tilgang
 - o Afgang
 - o Overførsler
 - o Ultimo
- Opskrivninger
 - o Primo

³⁸ Årsrapport 2014 – Danfoss Power Solutions ApS

- o Tilgang
- o Afgang
- o Ultimo
- Ned- og afskrivninger
 - o Primo
 - o Tilgang
 - o Afgang
 - o Tilgang vedrørende afhændede aktiver
 - o Tilbageførsler vedrørende afhændede aktiver
 - o Ultimo

Ovenstående vurderes at overholde kriterierne for ÅRL § 88.

I årsrapporten indgår der ikke oplysninger til overholdelse af ÅRL § 88 a, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt, idet denne lov ikke endnu er trådt i kraft. Loven træder i kraft alle regnskabsår der starter d. 01.01.2016 eller senere.

5.2.6 Konklusion på årsrapporten

Jeg vurderer ud fra ovenstående gennemgang, at regnskabet som helhed giver et retvisende billede af virksomhedens forsknings- og udviklingsprojekter.

Hertil vil jeg dog anmærke, at virksomheden mangler at give oplysninger omkring restværdien af disse udviklingsprojekter, idet oplysningerne vurderes som værende en god information til regnskabsbruger. Det er ikke indlysende hvorvidt der er en restværdi på disse anlægsaktiver, hvorfor det positivt skal stå i anvendt regnskabspraksis.

5.3 Universal Robots A/S (prioritet 2)

Universal Robots A/S har til formål at fremme produktionen i forskellige industrier og bygger robotter hertil.

Virksomheden beskæftiger sig med udvikling, produktion og salg af fleksible, let programmerbare og kollaborative industrielle robotter.

Årsrapporten er aflagt efter regnskabsklasse C (mellem).³⁹

5.3.1 Revisors erklæring

Auditors' responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the consolidated financial statements and the parent company financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing and additional requirements under Danish audit regulation. This requires that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance as to whether the consolidated financial statements and the parent company financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the consolidated financial statements and the parent company financial statements. The procedures selected depend on the auditors' judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the consolidated financial statements and the parent company financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditors consider internal control relevant to the Company's preparation of consolidated financial statements and parent company financial statements that give a true and fair view in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by Management, as well as evaluating the overall presentation of the consolidated financial statements and the parent company financial statements.

Our audit has not resulted in any qualification.

Opinion

In our opinion, the consolidated financial statements and the parent company financial statements give a true and fair view of the Group's and the parent company's financial position at 31 December 2015 and of the results of the Group's and the parent company's operations and consolidated cash flows for the financial year 1 January - 31 December 2015 in accordance with the Danish Financial Statements Act.

Statement on the Management's review

Pursuant to the Danish Financial Statements Act, we have read the Management's review. We have not performed any further procedures in addition to the audit of the consolidated financial statements and the parent company financial statements. On this basis, it is our opinion that the information provided in the Management's review is consistent with the consolidated financial statements and the parent company financial statements.

Figur 10⁴⁰

Ud fra ovenstående Figur 10 er der ingen supplerende oplysninger eller forbehold, hvorfor årsregnskabet vurderes værende retvisende.

³⁹ Annual report 2015 – Universal Robots A/S

⁴⁰ Annual report 2015 – Universal Robots A/S

Herudover har revisor ikke påpeget andet, end at ledelsesberetningen er retvisende, hvorfor jeg betror mig på denne.

5.3.2 Regnskabstal

Note	DKK'000	Consolidated		Parent company	
		2015	2014	2015	2014
	ASSETS				
	Non-current assets				
7	Intangible assets				
	Completed development projects	30.095	17.318	30.095	17.318
	Acquired intangible assets	4.640	3.684	4.640	3.684
	Goodwill	1.924	0	0	0
		36.659	21.002	34.735	21.002

Figur 11⁴¹

Det er påset, at virksomheden har indregnet udviklingsprojekter og skal derfor overholde præsentationskravene efter regnskabsklasse C (stor) i forbindelse med dette.

Virksomheden har i året udviklingsomkostninger for 34.735 t.kr., mod 21.002 t.kr. i 2014.

På koncernniveau er tallene ens.

Virksomhedens udviklingsprojekter vurderes klassificeret efter ÅRL § 83.

Der er herudover i årsregnskabet specifikt anført, hvor mange omkostninger virksomheden har haft til forskning, hvilket ikke er et krav og derfor vurderes tilstrækkeligt.

⁴¹ Annual report 2015 – Universal Robots A/S

5.3.3 Anvendt regnskabspraksis

Development projects, patents and licences

Development costs comprise costs, salaries and amortisation directly or indirectly attributable to development activities.

Development projects that are clearly defined and identifiable, where the technical feasibility, sufficient resources and a potential future market or development opportunities are evidenced, and where the Company intends to produce, market or use the project, are recognised as intangible assets provided that the cost can be measured reliably and that there is sufficient assurance that future earnings can cover production costs, selling costs and administrative expenses and development costs. Other development costs are recognised in the income statement when incurred.

Development costs that are recognised in the balance sheet are measured at cost less accumulated amortisation and impairment losses.

Following the completion of the development work, development costs are amortised on a straight-line basis over the estimated useful life. The amortisation period is usually 5 years and is not to exceed 5 years.

Patents and licences are measured at cost less accumulated amortisation and impairment losses. Patents are amortised on a straight-line basis over the remaining patent period, and licences are amortised over the licence period, although not exceeding 5 years.

Gains and losses on the disposal of development projects, patents and licences are determined as the difference between the selling price less selling costs and the carrying amount at the date of disposal. Gains or losses are recognised in the income statement as other operating income or other operating costs, respectively.

Figur 12⁴²

Ovenstående Figur 12 viser årsrapportens anvendt regnskabspraksis for forsknings- og udviklingsprojekter. Dette afsnit skal overholde ÅRL § 53 og skal indgå, idet denne post vurderes væsentlig for regnskabet.

Universal Robots A/S beskriver heri, hvilke forudsætninger de har benyttet for indregning og måling.

Der indgår ikke en beskrivelse af indregning af renter, men dette vurderes igen at være uvæsentligt, idet at den manglende information betyder, at virksomheden ikke indregner disse. Informationen vurderes at være indlysende for regnskabsbruger.

Ligesom i årsrapporten for Danfoss Power Solutions, indgår restværdien ikke i afsnittet, hvilket vurderes at være i strid mod ÅRL § 53, idet denne information ikke findes indlysende eller uvæsentlig for regnskabsbruger. Jeg har igennem mit erhverv kendskab til, at manglen på denne er gennemgribende i en stor del af årsrapporter, hvorfor dette er forventet.

⁴² Annual report 2015 – Universal Robots A/S

Metoder og grundlag for op-, ned- og afskrivninger, samt metoder og grundlagt for op- og nedreguleringer vurderes at indgå tilstrækkeligt.

For forskningsprojekter er der i anvendt regnskabspraksis ikke informeret herom. Dette vurderes at være et udtryk for, at virksomheden ikke har forskningsprojekter.

Afsnittet vurderes at i hovedtræk at opfylde ÅRL § 53, med undtagelse for oplysning af restværdi.

5.3.4 Ledelsesberetningen

Virksomheden har ikke tilføjet et afsnit i ledelsesberetningen omkring forsknings- og udviklingsprojekter og er derfor i strid mod ÅRL § 99, stk. 1, nr. 9.

Denne oplysning er vurderet, som at være væsentlig for regnskabsbruger og bør derfor indgå.

Oplysningen har ingen specielle krav, andet end at informere regnskabsbruger omkring disse projekter og hvad de vedrører. Idet selskabet har valgt i en regnskabsklasse C (mellem) at indregne udviklingsprojekter som et aktiv, indgår alle øvrige krav vedrørende dette. Jeg mener derfor ikke, at det er retvisende, at årsrapporten ikke indeholder dette afsnit.

5.3.5 Noter

Intangible assets

Consolidated (DKK'000)	Completed Development projects	Acquired intangible assets	Goodwill	Total
Balance at 1 January 2015	25.436	6.310	0	31.746
Additions in the year	18.665	3.203	2.062	23.930
Cost at 31 December 2015	44.101	9.513	2.062	55.676
Amortisation and impairment losses				
Balance at 1 January 2015	8.118	2.626	0	10.744
Exchange adjustments	0	0	0	0
Amortisation in the year	5.888	2.247	138	8.273
Amortisation and impairment losses at 31 December 2015	14.006	4.873	138	19.017
Carrying amount at 31 December 2015	30.095	4.640	1.924	36.659

Parent company (DKK'000)	Completed Develop- ment projects	Acquired intangible assets	Total
Balance at 1 January 2015	25.436	6.310	31.746
Additions in the year	18.665	3.203	21.868
Cost at 31 December 2015	44.101	9.513	53.614
Amortisation and impairment losses			
Balance at 1 January 2015	8.118	2.626	10.744
Amortisation in the year	5.888	2.247	8.135
Amortisation and impairment losses at 31 December 2015	14.006	4.873	18.879
Carrying amount at 31 December 2015	30.095	4.640	34.735

Figur 13⁴³

Figur 13 er den i årsrapporten oplyste note for immaterielle anlægsaktiver. Heri indgår udviklingsprojekter og vurderes at overholde ÅRL § 88. Virksomheden oplyser ikke specifikt omkring udviklingsprojekter jf. ÅRL § 88 a, hvilket vurderes tilstrækkeligt, idet denne lov først træder i kraft for årsrapporter, hvis regnskabsår starter d. 01.01.2016 eller senere.

⁴³ Annual report 2015 – Universal Robots A/S

5.3.6 Konklusion på årsrapporten

Jeg vurderer ikke, at årsrapporten som helhed overholder præsentationskravene for forsknings- og udviklingsprojekter, idet Universal Robots A/S ikke har oplyst herom i ledelsesberetningen. Herudover har virksomheden ikke oplyst omkring restværdi på anlægsaktivet.

Eftersom virksomheden har valgt at indregne udviklingsprojekter som et aktiv, tilhører alle øvrige krav forbundet hermed. Øvrige krav vurderes der som ikke at være overholdt.

Herudover ansues øvrige oplysninger at overholde ÅRL's bestemmelser.

5.4 Vitrolife A/S (prioritet 2)

Vitrolife A/S er en virksomhed der har til formål at fremme fertilitetsbehandlingen.

Virksomhedens formål er at udvikle, demonstrere og kommercialisere udstyr til optimering af fertilitetsbehandling og alle øvrige aktiviteter forbundet hermed.

Virksomheden har aflagt årsrapport efter regnskabsklasse C (mellem).⁴⁴

5.4.1 Revisors erklæring

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for selskabets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

⁴⁴ Årsrapport 2014 – Vitrolife A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Figur 14⁴⁵

Ud fra Figur 14 er der ingen forbehold eller supplerende oplysninger, hvorfor årsregnskabet forventes at være retvisende.

Herudover er der i revisors udtalelse om ledelsesberetningen ingen anmærkninger, hvorfor ledelsesberetningen forventes at være fyldestgørende.

5.4.2 Regnskabstal

Aktiver			
<u>Note</u>		<u>2014</u>	<u>2013</u>
Anlægsaktiver			
5	Færdiggjorte udviklingsprojekter, herunder koncessioner, patenter, varemærker og lignende rettigheder, der stammer fra udviklingsprojekter	12.548.566	24.485.819
5	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser, varemærker samt lignende rettigheder	3.480.668	4.668.663
5	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	<u>15.339.252</u>	<u>15.573.493</u>
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	<u>31.368.486</u>	<u>44.727.975</u>

Figur 15⁴⁶

Vitrolife A/S har valgt at indregne udviklingsprojekter som aktiver og øvrige regler forbundet hermed, er de herefter bundet til at opfylde.

Virksomheden har samlet haft udviklingsomkostninger for 27.888 t.kr. i 2014 mod 40.059 t.kr. i 2013.

Virksomhedens udviklingsprojekter vurderes klassificeret efter ÅRL § 83.

⁴⁵ Årsrapport 2014 – Vitrolife A/S

⁴⁶ Årsrapport 2014 – Vitrolife A/S

Der er herudover i årsregnskabet specifikt anført, hvor mange omkostninger virksomheden har haft til forskning, hvilket ikke er et krav og derfor vurderes tilstrækkeligt.

5.4.3 Anvendt regnskabspraksis

Udviklingsprojekter, patenter og licenser

Udviklingsomkostninger omfatter blandt andet lønninger og gager, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives aktiverede udviklingsomkostninger over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år og overstiger ikke 20 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 10 år.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af udviklingsprojekter, patenter og licenser opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under af- og nedskrivninger.

Figur 16⁴⁷

Ovenstående Figur 16 oplyser virksomhedens anvendte regnskabspraksis for udviklingsprojekter.

Efter min overbevisning opfylder denne ÅRL § 53 i forhold til information af forudsætninger for indregning og måling, metoder og grundlag for op-, ned- og afskrivninger samt for op- og nedreguleringer.

Jeg mener dog, at der mangler et afsnit omkring indregning af renter og af restværdi. Idet information omkring indregning af renter ikke indgår, bedømmes dette at være indlysende for regnskabsbruger, hvorfor det må antages at virksomheden, ikke har indregnet disse og at forholdet derfor

⁴⁷ Årsrapport 2014 – Vitrolife A/S

vurderes af virksomheden som uvæsentligt. Den manglende beskrivelse af restværdi vurderes dog at være af væsentlig information og afsnittet vurderes derfor ikke at overholde ÅRL § 53. Jeg har igennem mit erhverv kendskab til, at manglen på denne er gennemgribende i en stor del af årsrapporter, hvorfor dette er forventet.

Der indgår ingen beskrivelse af forskningsomkostninger i anvendt regnskabspraksis, hvilket forventes at være et resultat af, at virksomheden ikke har forskning.

5.4.4 Ledelsesberetningen

Virksomheden har ikke tilføjet et afsnit i ledelsesberetningen omkring forsknings- og udviklingsprojekter og er derfor i strid mod ÅRL § 99, stk. 1, nr. 9.

Denne oplysning er vurderet, som at være væsentlig for regnskabsbruger og bør derfor indgå.

Oplysningen har ingen specielle krav, andet end at informere regnskabsbruger omkring disse projekter og hvad de vedrører. Idet selskabet har valgt i en regnskabsklasse C (mellem) at indregne udviklingsprojekter som et aktiv, indgår alle øvrige krav vedrørende dette. Jeg mener derfor ikke, at det er retvisende, at årsrapporten ikke indeholder dette afsnit.

5.4.5 Noten

5. Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter, herunder koncessioner, patenter, varemærker og lignende rettigheder, der stammer fra udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser, varemærker samt lignende rettigheder	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver
Kostpris 1. januar 2014	66.289.978	5.942.942	15.573.493
Tilgang	401.892	1.172.507	17.114.745
Afgang	-11.444.066	-3.381.177	-5.364.267
Overførsler	11.984.719	0	-11.984.719
Kostpris 31. december 2014	67.232.523	3.734.272	15.339.252
Af- og nedskrivninger 1. januar 2014	41.804.159	1.274.278	0
Årets afskrivninger	14.959.859	436.033	0
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	-2.080.061	-1.456.707	0
Af- og nedskrivninger 31. december 2014	54.683.957	253.604	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2014	12.548.566	3.480.668	15.339.252

Figur 17⁴⁸

Ovenstående Figur 17 er den i årsrapporten oplyste note for immaterielle anlægsaktiver. Heri indgår udviklingsprojekter og vurderes at overholde ÅRL § 88.

Virksomheden oplyser ikke specifikt omkring udviklingsprojekter jf. ÅRL § 88 a, hvilket vurderes tilstrækkeligt for regnskabsåret, idet denne lov først træder i kraft for årsrapporter, hvis regnskabsår starter d. 01.01.2016 eller senere.

⁴⁸ Årsrapport 2014 – Vitrolife A/S

5.4.6 Konklusion på årsrapporten

Jeg vurderer ikke, at årsrapporten som helhed overholder præsentationskravene for forsknings- og udviklingsprojekter, idet de ikke har oplyst herom i ledelsesberetningen. Herudover har virksomheden ikke oplyst omkring restværdi på anlægsaktivet.

Eftersom virksomheden har valgt at indregne udviklingsprojekter som et aktiv, tilhører alle øvrige krav forbundet hermed. Øvrige krav vurderes, som ikke at være overholdt.

Herudover anskues øvrige oplysninger at overholde ÅRL's bestemmelser.

5.5 Origio A/S (prioritet 2)

Origio A/S beskæftiger sig med baby-teknologi og øvrige teknologier i forbindelse med fødsel.

Origio er verdensleder i innovative "Assisted Reproductive Technology" løsninger til familier. Innovation og produktforbedring er essentielt i virksomheden og virksomheden de tilstræber at hjælpe alle sterile pars drøm om at kunne få børn.

Virksomheden specialiserer sig i udvikling, produktion og markedsføring af høj-kvalitets medicinske apparater der hører under "Assisted Reproductive Technology".

Årsrapporten er aflagt efter regnskabsklasse C (mellem)

5.5.1 Revisors erklæring

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing and additional requirements under Danish audit regulation. This requires that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance as to whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the Company's preparation of financial statements that give a true and fair view in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by Management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Our audit has not resulted in any qualification.

Opinion

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the Company's assets, liabilities and financial position at 31 October 2015 and of the results of the Company's operations for the financial year 1 November – 31 October 2015 in accordance with the Danish Financial Statements Act.

Statement on the Management's review

In accordance with the Danish Financial Statements Act, we have read the Management's review. We have not performed any further procedures in addition to the audit of the financial statements. On this basis, it is our opinion that the information provided in the Management's review is consistent with the financial statements.

Figur 18⁴⁹

Figur 18 viser ingen forbehold eller supplerende oplysninger, hvorfor årsregnskabet forventes at være retvisende.

Herudover er der i revisors udtalelse om ledelsesberetningen ingen anmærkninger, hvorfor ledelsesberetningen forventes at være fyldestgørende.

⁴⁹ Annual report 2014/15 – Origio A/S

5.5.2 Regnskabstal

	<u>Note</u>	<u>2014/15</u> <u>DKK '000</u>	<u>2013/14</u> <u>DKK '000</u>
Licenses, patents, rights and non-compete agreements		19,600	23,544
Goodwill		1,696	2,398
Development projects		<u>6,661</u>	<u>7,811</u>
Intangible assets	5	<u>27,957</u>	<u>33,753</u>

Figur 19⁵⁰

Virksomheden har valgt at indregne udviklingsprojekter som aktiver og øvrige regler forbundet hermed, er de herefter bundet til at opfylde.

Virksomheden har samlet haft udviklingsomkostninger for 6.661 t.kr. i 2014/15 mod 7.811 t.kr. i 2013/14.

Virksomhedens udviklingsprojekter vurderes klassificeret efter ÅRL § 83.

Der er herudover i årsregnskabet specifikt anført, hvor mange omkostninger virksomheden har haft til forskning, hvilket ikke er et krav og derfor vurderes tilstrækkeligt.

⁵⁰ Annual report 2014/15 – Origio A/S

5.5.3 Anvendt regnskabspraksis

Intangible assets comprise of goodwill, development projects with related intellectual property rights, acquired intellectual property rights, and non-compete agreements.

Licenses, patents, rights and non-compete agreements are measured at cost less accumulated depreciation and impairment losses.

Development projects on clearly defined and identifiable products and processes, for which the technical rate of utilisation, adequate resources and a potential future market or development opportunity in the enterprise can be established, and where the intention is to manufacture, market or apply the product or process in question, are recognized as intangible assets. Other development costs are recognized as costs in the income statement as incurred. The cost of development projects comprises costs such as salaries and amortization that are directly and indirectly attributable to the development projects.

An impairment test is made for intangible assets if there are indications of decreases in value. The impairment test is made for each individual asset or group of assets, respectively. The assets are written down to the higher of the value in use and the net selling price of the asset or group of assets (recoverable amount) if it is lower than the carrying amount.

Figur 20⁵¹

Figur 20 viser virksomhedens anvendte regnskabspraksis for udviklingsprojekter indregnet som immaterielle aktiver.

Efter min overbevisning opfylder denne ÅRL § 53 i forhold til information af forudsætninger for indregning og måling, metoder og grundlag for op-, ned- og afskrivninger samt for op- og nedreguleringer.

Jeg mener dog, at der mangler et afsnit omkring indregning af renter og af restværdi. Idet information omkring indregning af renter ikke indgår, bedømmes dette at være indlysende for regnskabsbruger, hvorfor det må antages at virksomheden ikke har indregnet disse og at forholdet derfor vurderes af virksomheden som uvæsentligt. Den manglende beskrivelse af restværdi vurderes dog at være af væsentlig information og afsnittet vurderes derfor ikke at overholde ÅRL § 53. Jeg har igennem mit erhverv kendskab til, at manglen på denne er gennemgribende i en stor del af årsrapporter, hvorfor dette er forventet.

⁵¹ Annual report 2014/15 – Origio A/S

Der indgår ingen beskrivelse af forskningsomkostninger i anvendt regnskabspraksis, hvilket forventes at være et resultat af, at virksomheden ikke har beskæftiget sig med forskning.

5.5.4 Ledelsesberetningen

Development projects - regulatory development

A substantial focus on innovation is an integral part of ORIGIO's strategy. ORIGIO has a strong portfolio of development projects with the overall aim of improving the key treatment outcome parameter: the-baby-take-home-rate (i.e. the ratio of ART treatments that lead to the optimal outcome; one healthy baby).

Regulations on ART products continue to intensify and ORIGIO expects these requirements to further increase in the future. ORIGIO has established knowledge and competencies in the regulatory area and is prepared to meet the increased regulatory demand.

Figur 21⁵²

Figur 21 viser hvorledes Origio A/S har beskrevet deres forsknings- og udviklingsprojekter i ledelsesberetningen.

Denne skal jf. ÅRL § 99 beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i virksomheden. Paragraffen fremstår meget uspecifik, hvorfor der ikke er beskrevet hvor højt et detaljeringsniveau dette afsnit skal have, men blot at det skal indgå og at det skal beskrive de aktiviteter der henføres til forskning og udvikling.

Afsnittet, vurderer jeg til at være fyldestgørende til lovens krav og der vurderes ikke ud fra regnskabsbrugers synspunkt at mangle værdifulde informationer.

⁵² Annual report 2014/15 – Origio A/S

5.5.5 Noten

	Licenses, patents & rights, and non-compete agreements	Deveop- ment projects	Goodwill
5. Intangible assets			
Cost as at November 1	37,791	11,508	3,509
Addition	1,427	0	0
Cost as at October 31	39,218	11,508	3,509
Amortisation as at November 1	14,248	3,697	1,111
Amortisation in the year	5,370	1,150	702
Depreciation as at October 31	19,618	4,847	1,813
Carrying amount as at October 31	19,600	6,661	1,696

Figur 22⁵³

Figur 22 viser årsrapportens oplyste note for immaterielle anlægsaktiver. Heri indgår udviklingsprojekter og vurderes at overholde ÅRL § 88.

Virksomheden oplyser ikke specifikt omkring udviklingsprojekter jf. ÅRL § 88 a, hvilket vurderes tilstrækkeligt for regnskabsåret, idet pågældende lov først træder i kraft for årsrapporter, hvis regnskabsår starter d. 01.01.2016 eller senere.

5.5.6 Konklusion på årsrapporten

Overordnet vurderer jeg årsrapporten til at overholde præsentationskravene for forsknings- og udviklingsprojekter.

Jeg mener dog, at de ikke opfylder ÅRL § 53 for anvendt regnskabspraksis, idet virksomheden på det immaterielle anlægsaktiv ikke informerer omkring restværdien på aktivet. Dette bedømmer jeg til at være af en væsentlig information for regnskabsbruger, idet jeg ikke finder oplysningerne indlysende.

Herudover anskues øvrige oplysninger at overholde ÅRL's bestemmelser.

⁵³ Annual report 2014/15 – Origio A/S

5.6 Delkonklusion på analyse af præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter i årsrapporter

For årsregnskabsklasse C (stor) gennemgik jeg årsrapporten for Danfoss Power Solutions ApS for 2014. Denne årsrapport vurderede jeg overordnet til at overholde kravene for præsentation af forsknings- og udviklingsprojekter.

Min eneste bemærkning til rapporten, er at der ikke oplyses omkring restværdien af anlægsaktivet, hvilket er et krav efter ÅRL § 53. Jeg vurderer ikke, at en mangel på oplysningen giver et indlysende svar på kravet, samt jeg vurderer oplysningen som værende væsentlig for regnskabsbruger. Jeg har igennem mit erhverv kendskab til, at manglen på denne er gennemgribende i en stor del af årsrapporter, hvorfor jeg ikke har udvidet min stikprøve grundet manglen af oplysningen af restværdien. Der skal dog tilføjes at der i branchen er blevet mere fokus herpå.

Herudover oplyser de pågældende virksomheder ikke omkring, hvorvidt de indregner renter, hvilket også er et krav jf. ÅRL § 53. Informationen vurderes dog ikke at være væsentlig, da en sådan mangel, selvsagt betyder, at der ikke indregnes renter. Informationen vurderes derfor at være uvæsentlig for regnskabsbruger.

For årsregnskabsklasse C (mellem) har jeg gennemgået årsrapporterne for:

- Universal Robots A/S
- Vitrolife A/S
- Origio A/S

I forhold til årsregnskaberne, vurderer jeg, at disse opfylder kravene i samme omfang som årsregnskabsklasse C (stor), med samme undtagelse i forhold til restværdi og hvorvidt renter er indregnet.

Jeg finder dog manglen på afsnittet i ledelsesberetningen for 2 ud af 3 af de gennemgåede årsrapporter for værende en mangel i forhold til væsentlige informationer til regnskabsbruger. Regnskabsbruger kender til værdien af udviklingsprojekter i form af regnskabstallene og noten, samt informationer omkring indregning og måling i form af afsnittet i anvendt regnskabspraksis, men jeg mener stadig ikke at regnskabsbruger får tilstrækkelig information omkring indholdet af regnskabsposten.

Afsnittet i ledelsesberetningen skal beskrive hvad forsknings- og udviklingsomkostninger vedrører, altså hvad der bliver udviklet eller forsket i, hvilket jeg vurderer som værende en væsentlig information i forhold til forståelsen af årsrapporten. Jeg vurderer altså disse ledelsesberetninger til at være utilstrækkelige.

6 Indregning og måling af forsknings- og udviklingsprojekter i praksis

Jeg har i afsnit 2, 3 og 4 gennemgået teorien bag årsrapporten og indregning af forsknings- og udviklingsprojekter. I dette afsnit vil jeg gennemgå den behandling ledelsen skal foretage i praksis og den gennemgang revisor vil foretage i forbindelse med indregning og måling af disse.

Afsnittet vil gennemgå overvejelserne der foretages af ledelsen og de dokumentationskrav der kræves fra revisor.

Gennemgangen vil klargøre, hvilke udfordringer der forekommer i forbindelse med indregningen af disse, samt hvordan de opstår.

Jeg vil i gennemgangen tage udgangspunkt i årsregnskabslovens bestemmelser og min erfaringer fra dagligdagen, da jeg mener kombinationen giver et godt udgangspunkt i forhold til, hvorledes teorien foretages i praksis.

6.1 Forskningsomkostninger

Forskningsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, hvorfor den eneste særlige risici forbundet med denne, er hvorledes omkostningerne til projekterne skal klassificeres som forskning eller udvikling.

Forskellen mellem forskning og udvikling går på, hvorledes virksomheden har et kendskab til emnet og hvorvidt udfaldet af projektet er kendt eller ukendt.

På den måde identificeres forskning, når virksomheden bevæger sig ud i et ukendt område og ikke kender til udfaldet. Forskning kan efter ÅRL § 33 ikke aktiveres, idet der fremkommer uvished vedrørende de fremtidige økonomiske fordele, hvorfor aktivet ikke opfylder kravene for indregning.

Udvikling identificeres, når virksomheden begiver sig ud i et kendt område og kender til udfaldet af projektet. Såfremt virksomheden har forskning, forekommer udvikling ofte som en forlængelse af

resultatet på forskningen. Udvikling kan efter ÅRL § 33 godt aktiveres, idet dette opfylder kravene for aktivering.

Såfremt der ikke klart kan skelnes mellem forskning og udvikling, skal det samlet føres i resultatopgørelsen, idet aktivet ikke kan måles pålideligt og derfor ikke opfylder ÅRL § 33.

I praksis kan dette give anledning til problemer, da skelnen mellem disse skal være meget præcis og der må ikke forekomme nogen form for tvivl. Det kræves derfor af virksomheden at have et meget præcist registreringssystem, således der foreligger en klar skelnen mellem, hvornår den foretagne forskning er afsluttet og den efterfølgende udvikling er igangsat. Alle omkostninger skal være godtgjort for, hvorvidt disse vedrører forskningen eller udviklingen og der skal foreligge klar dokumentation herfor.

Ud over dette er der ikke særlige risici forbundet med forskningsomkostninger.

6.2 Udviklingsomkostninger

Udviklingsomkostninger skal indregnes i regnskabsklasse C (stor) og opefter. I regnskabsklasse B og C (mellem) kan udviklingsomkostninger godt indregnes, som et tilvalg.

Indregningen af udviklingsprojekter kræver, at projektet opfylder ÅRL bestemmelser for indregning og måling. Virksomheden skal herudover kunne demonstrere og dokumentere følgende:

- *"Projektet er teknisk muligt at færdiggøre*
- *Virksomheden har til hensigt at udnytte projektet*
- *Virksomheden har evnen til at anvende eller sælge det endelige produkt eller proces*
- *Virksomheden har udarbejdet en plan for, hvordan fremtidige økonomiske fordele udnyttes*
- *Virksomheden har tilstrækkelige ressourcer til at færdiggøre projektet*
- *Kostprisen kan opgøres pålideligt"*⁵⁴

Kriterierne skal opfyldes, således aktivet opfylder kravene for indregning i forhold til ÅRL § 33, ÅRL § 83. Kravene skal opfyldes uden nogen form for tvivl, hvortil der skal foreligge dokumentation.

⁵⁴ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 267

Jeg vil herunder gennemgå, hvorledes ledelsen og revisor skal forholde sig til disse krav og hvorledes dokumentationen hertil skal udarbejdes.

6.2.1 Indregning

I aktivet indgår alle omkostninger vedrørende udviklingsprojektet. Dette indebærer alle omkostninger der direkte og indirekte vedrører projektet. Direkte omkostninger kan være lønninger, materialer og lignende omkostninger, hvortil der ingen tvivl er omkring, hvorledes omkostningerne vedrører projektet. Indirekte omkostninger kan være afskrivninger, administration og øvrige omkostninger hvortil der ingen tvivl er omkring, hvorledes disse vedrører projektet, men kan ikke direkte henføres hertil.

Aktivet måles til kostpris ved indregning efter ÅRL § 36:

” Aktiver og forpligtelser skal på tidspunktet for første indregning måles til kostpris. Efter første indregning skal aktiver måles til kostpris og forpligtelser til nettorealisationsværdi, medmindre andet følger af denne lov.

Stk. 2. Ved overtagelse af en bestående virksomhed finder §§ 121-123 tilsvarende anvendelse. ⁵⁵

I teorien virker dette simpelt, men i praksis kan der forekomme nogle udfordringer hermed, idet disse omkostningers sammenhæng til projektet skal kunne dokumenteres. Dette kræver et avanceret registreringssystem og forskellige forretningsgange fra virksomheden, disse benyttes til både målingen og indregningen af aktivet. Nogle eksempler herpå er beskrevet nedenfor:

- *”Etablering af grundlag for indregning af udviklingsprojekter samt etablering af pålidelige processer og procedurer til identifikation af, hvilke projekter der kan indregnes som aktiver*
- *Systemer til registrering af omkostninger på det enkelte projekt*
- *Etablering af pålidelige processer og procedurer, der sikrer, at de akkumulerede omkostninger på de enkelte projekter er valide, nøjagtige og fuldstændige*
- *Den afskrivningsperiode og metode, der bedst afspejler aktivets brugstid og –mønster, skal fastlægges*

⁵⁵ ÅRL § 53

- *Retningslinjer og procedurer, for vurdering af genindvindingsværdi skal etableres, herunder fastlæggelse af retningslinjer for hvor ofte og hvordan genindvindingsværdien for de igangværende og de afsluttede udviklingsprojekter fastlægges*⁵⁶

Dette registreringssystem og disse forretningsgange oprettes, således at virksomheden kan opfylde ÅRL kriterier for indregning af disse udviklingsprojekter:

- *"Projektet er teknisk muligt at færdiggøre*
- *Virksomheden har til hensigt at udnytte projektet*
- *Virksomheden har evnen til at anvende eller sælge det endelige produkt eller proces*
- *Virksomheden har udarbejdet en plan for, hvordan fremtidige økonomiske fordele udnyttes*
- *Virksomheden har tilstrækkelige ressourcer til at færdiggøre projektet*
- *Kostprisen kan opgøres pålideligt*⁵⁷

Virksomhedens ledelse skal have en klar vurdering af, at projektet kan færdiggøres. Såfremt denne forventning er usikker, vurderes omkostningerne som værende forskning. Vurderingen skal være velovervejet med bagvedliggende dokumentation der påviser overvejelserne. For revisor kan denne vurdering være svær at gennemgå.

Ved projektets afslutning skal det færdige produkt have til hensigt at kunne udnyttes. Dette kan være til salg eller til andet der kan give virksomheden en fordel, som den ikke havde forinden. I praksis vurderes det, hvorledes projektet giver virksomhedens drift en fordel. Til vurderingen er der normalt ingen særlige udfordringer.

Det endelige produkt skal kunne anvendes eller sælges ved afslutning. Virksomhedens ledelse skal derfor fremsætte en vurdering af, hvorvidt virksomheden har overvejet at udnytte produktet, samt hvordan de har tænkt sig at realisere overvejelserne. Produktet skal have en klar tilknytning til virksomhedens drift og virksomheden skal kunne redegøre for, at produktet kan benyttes i forbindelse med virksomhedens drift. I praksis vurderes ledelsens redegørelse, samt om produktets formål er i overensstemmelse med virksomhedens aktivitet. Til dette er der normalt ingen særlige udfordringer.

⁵⁶ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 267

⁵⁷ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 267

Ledelsen skal have en klar plan for, hvordan de fremtidige økonomiske fordele vil fremgå. Der skal laves en plan for, hvordan de fremtidige pengestrømme kommer til at løbe fremadrettet. Aktivet skal give en fordel for virksomheden, hvorfor aktivet skal frembringe fremtidige positive pengestrømme, der som minimum udgør aktivets værdi. Dette er i praksis meget besværligt at opgøre, da aktivet alene består af forventninger og estimer, idet der endnu ikke er nogen faktiske data til grundlag herfor. Idet aktivet vedrører udvikling, er produktet et nyt eller forbedret produkt og der forefindes derfor ingen hårde data for det nye produkt i fremtiden. Forventningen kan være foretaget ud fra nogle salgsprognoser, budgetter og nogle historiske data, men forventningen er svær at redegøre for og endnu sværere at revidere. Forventningen skal dokumenteres meget grundigt og specifikt.

Der skal herudover være udarbejdet et detaljeret budget for færdiggørelsen af udviklingsprojektet, samt hvordan virksomheden forventer at finansiere projektet. Der skal udarbejdes et detaljeret finansieringsbudget, således eventuelle uforudsete begivenheder kan følges op på og at budgettet på den baggrund kan genovervejes. I praksis udarbejdes dette budget af ledelsen og dette gennemgås af revisor. Jo større et detaljeniveau og jo bedre likviditet der foreligger, jo nemmere har ledelsen og revisoren ved at gennemgå dette og acceptere løbende ændringer. I praksis er dette normalt ikke et problem, såfremt der foreligger et nøje udarbejdet budget.

Kostprisen på projektet skal kunne opgøres pålideligt. For at kunne opgøre denne pålideligt, skal virksomheden have et registreringssystem der tilstrækkeligt kan registrere omkostninger på projektet. Såfremt virksomheden har et utilstrækkeligt registreringssystem er det meget problematisk at skulle opgøre kostprisen pålideligt. I praksis kan det alene lade sig gøre, såfremt virksomheden har en pålidelig registrering. Detaljeringsniveauet af denne registrering skal matche udviklingsprojektets kompleksitet. I praksis kan det være svært ved mere komplekse udviklingsprojekter.

6.2.2 Måling

Værdien af udviklingsprojektet indregnes i første omgang til kostpris. Efterfølgende skal ledelsen vurdere hvorvidt værdien af projektet kan opretholde værdien eller om denne har et nedskrivningsbehov.

Indikationer på nedskrivningsbehov kan være:

- *”Væsentlige fald i det pågældende aktivs (eller gruppe af aktivers) markedsværdi ud over den planlagte afskrivning ved brug af aktivet.*
- *Væsentlige ændringer, der har en negativ effekt på virksomheden, inden for teknologi, markedsforhold samt det økonomiske og lovgivningsmæssige område, i hvilket virksomheden operer, eller som aktivet tilhører.*
- *En stigning i det generelle renteniveau eller andre markedsafkast, som formodes at have en væsentlig afsmittende virkning på virksomhedens diskonteringsfaktor og dermed aktivets beregnede kapitalværdi.*
- *En virksomheds regnskabsmæssige indre værdi overstiger dens markedsværdi.*
- *Aktivet er fysisk beskadiget eller forældet.*
- *Anvendelsen af aktivet ændres eller vil blive ændret væsentligt med negativ økonomisk betydning for virksomheden. Disse ændringer kan være forårsaget af planer om at afvikle eller omstrukturere et forretningsområde, hvortil aktivet kan henføres.*
- *Det fremgår af den interne regnskabsrapportering, at et aktiv har eller vil få en lavere ydeevne end forventet.* ”⁵⁸

De væsentlige i forhold til udviklingsprojekter anslås at være følgende:

- *”Væsentlige ændringer, der har en negativ effekt på virksomheden, inden for teknologi, markedsforhold samt det økonomiske og lovgivningsmæssige område, i hvilket virksomheden operer, eller som aktivet tilhører.*
- *En stigning i det generelle renteniveau eller andre markedsafkast, som formodes at have en væsentlig afsmittende virkning på virksomhedens diskonteringsfaktor og dermed aktivets beregnede kapitalværdi.*
- *Anvendelsen af aktivet ændres eller vil blive ændret væsentligt med negativ økonomisk betydning for virksomheden. Disse ændringer kan være forårsaget af planer om at afvikle eller omstrukturere et forretningsområde, hvortil aktivet kan henføres.* ”⁵⁹

Ved test af værdien for nedskrivningsbehov, tester man den nuværende værdi mod genindvindingsværdien, hvilket er den højeste af kapitalværdien eller salgsværdien.

⁵⁸ PWC's regnskabshåndbog 2016, s. 278.

⁵⁹ PWC's regnskabshåndbog 2016, s. 278. (udsnit heraf)

Udviklingsprojekter kan ikke være kundespecifikke opgaver, idet disse bør klassificeres som entreprisekontrakt i stedet, samt der som udgangspunkt ikke noget marked for udviklingsprojekter⁶⁰. Såfremt der har været et konkret købstilbud på et færdigt udviklingsprojekt må dette regnes som salgsværdien, hvorfor der herudover vurderes, at der ikke at kunne skønnes en salgsværdi.

Nedskrivningsbehovet kan herudover testes ved kapitalværdien. Ovenstående indikationer har alle effekt på kapitalværdien, idet de direkte ændrer på de fremtidige pengestrømme eller diskonteringsfaktoren. Kapitalværdien skal derfor reevalueres, såfremt der er indikationer på ændringer hertil. Kapitalværdien kan i praksis være udfordrende at forsvare, idet dokumentationen hertil er meget forventningsfarvet og uden konkrete beviser. Dokumentationen kan i praksis være svær at opføre og forsvare, idet diskonteringsfaktoren fastsættes af ledelsen og de fremtidige pengestrømme ikke er viste.

Herudover skal aktivet afskrives over den forventede brugstid. Dette kan ved nogle udviklingsprojekter være problematisk at skønne, da vurderinger vedrører fremtidige begivenheder. Jo højere en afskrivningsperiode man vil fastsætte, jo sværere bliver denne at kunne dokumentere. En lang afskrivningshorisont vedrører en fjern fremtid, som bliver sværere og sværere at kunne spå, jo længere den er.

6.2.3 Delkonklusion på analyse af indregning og måling i praksis

I praksis er det udfordrende at have med forsknings- og udviklingsprojekter, da disse kan være komplekse samt indregnes og måles efter fremtidige begivenheder.

Ved forskningsprojekter er den eneste særlige udfordring vedrørende skelnen mellem forskning og udvikling, da disse nemt kan forveksles med hinanden. Det er vigtigt at virksomheden har en specifik skelnen mellem disse, da såfremt der ikke klart kan skelnes mellem disse, indregnes både forskningen og udviklingen i resultatopgørelsen.

Ved udviklingsprojekter er der i praksis udfordringer både i forhold til indregning og målingen. Ved indregning er der hovedsageligt udfordringer i forbindelse med opgørelsen af direkte og indirekte omkostninger, da omkostningerne klart og tydeligt skal kunne henføres til udviklingsprojektet. Idet

⁶⁰ Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16, s. 267-268

kostprisen skal kunne opgøres pålideligt, skal dokumentationssporet hertil være meget klar. Virksomheden skal derfor have et registreringssystem der kan håndtere udviklingsprojekternes kompleksitet. Herudover kan vurderingen af aktivets færdiggørelse være vanskelig at forsvare, da det alene er baseret på en vurdering uden egentlige beviser herfor. Derudover kan estimatet omkring projektets fremtidige positive pengestrømme være svær at spå om og derfor være vanskelig at opgøre. Virksomheden skal derfor kunne aflægge et specifikt budget herfor og løbende følge op herpå.

Ved målingen af udviklingsprojekter vil der særligt være udfordringer i forhold til at dokumentere værdien af aktivet, da værdierne formentlig vil afhænge af fremtidige begivenheder. De fremtidige begivenheder skal nøje begrundes og skal foretages ud fra salgsprognoser, budgetter og øvrige historiske begivenheder der kan have sammenhæng hertil. I praksis er det svært at forsvare, da der indgår meget skøn i vurderingen. I vurderinger hvortil der indgår skøn, skal virksomheden kunne dokumentere skønnet. Det samme gør sig gældende i forbindelse med afskrivningshorisonten. Jo længere ind i fremtiden man fastsætter horisonten, jo sværere bliver det at kunne dokumentere sit skøn, da fremtiden er svær at spå om.

7 Konklusion

Forsknings- og udviklingsprojekter er et kompliceret regnskabsmæssigt emne, hvor der i praksis kan være nogle udfordringer forbundet hermed.

Oftest er der udfordringer i forhold til den regnskabsmæssige indregning og måling, idet området er immaterielt. Der er altså hverken noget fysisk eller finansielt at måle på, hvorfor regnskabspostens behandling alene afhænger af estimater og overvejelser vedrørende skønnet af aktivet. Disse skøn er i praksis problematiske at kunne forsvare tilstrækkeligt, idet der ikke foreligger håndfaste beviser hertil.

På præsentationen af forsknings- og udviklingsprojekter er der i analysen fundet problemstillinger i forbindelse med at overholde lovens bestemmelser i regnskabsklasse C (mellem) og nedefter. Idet regnskabsbestemmelsen for indregning af forsknings- og udviklingsprojekter som et immaterielt aktiv, indgår som en regnskabsklasse C (stor) bestemmelse, indgår alle øvrige regnskabsklasse C (stor) bestemmelser med tilknytning til denne. I regnskabsklasse C (mellem) årsrapporter har dette generelt været et problem at overholde disse bestemmelser.

I det teoretiske afsnit har jeg gennemgået forsknings- og udviklingsprojekter i forhold til den gældende lovgivning i årsregnskabsloven. Det er her konkluderet, at udviklingsprojekter overholder kriterierne for at kunne indregnes som et aktiv, hvor forskningsprojekter ikke kan.

Forskningsprojekter kan ikke aktiveres, hvorfor disse behandles som almindelige omkostninger, den største udfordring der forekommer i forbindelse hermed, er at afsluttede forskningsprojekter sædvanligvis vil ende i et udviklingsprojekt. Såfremt der ikke er en klar skelnen mellem disse, skal alle omkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Udviklingsprojekter skal indregnes i regnskabsklasse C (stor) og opefter, men kan tilvælges i regnskabsklasse C (mellem) og nedefter. Såfremt en manglende aktivering af udviklingsprojekter vurderes at have effekt på det retvisende billede i årsrapporten, skal projekterne indregnes. Dette gælder i alle regnskabsklasser. Ved udviklingsprojektets indregning skal projektet opfylde nogle kriterier for kostprisen, afskrivningsperioden og værdiansættelsen. Alle disse har jeg vurderet til at hjælpe årsrapporten med det retvisende billede.

I forhold til præsentationen af forsknings- og udviklingsprojekter, er årsregnskabsloven gennemgået for krav hertil. Der er specielle krav til anvendt regnskabspraksis, anlægsnoten og ledelsesberetningen. Dette har jeg samlet vurderet, og mener at såfremt alle kriterier er opfyldt, giver et retvisende billede af forsknings- og udviklingsprojekter i årsrapporten.

I teorien er det klart, hvorledes forsknings- og udviklingsomkostninger indregnes, men dette er ikke så firkantet i praksis.

Der vil oftest være problemer indblandet hermed, da udviklingsprojekter indregnes og måles efter fremtidige begivenheder. I forbindelse med indregning, skal ledelsen vurdere at projektet teknisk og økonomisk kan færdiggøres – dette foretages ved at opstille nogle forventninger, budgetter, salgsprognoser eller lignende. I disse indgår skøn, som generelt er svært at kunne dokumentere tilstrækkeligt.

Herudover skal kostprisen kunne opgøres pålideligt, hvorfor alle omkostninger tilknyttet til hvert projekt klart og tydeligt skal kunne henføres hertil. I omkostningerne indgår både direkte og indirekte omkostninger. Virksomheden skal derfor have et registreringssystem der tilstrækkeligt kan opgøre aktivets værdi. I mindre virksomheder kan dette give problemer.

I forhold til forskningsprojekter skal disse indregnes i resultatopgørelsen. Et færdiggjort forskningsprojekt vil ofte ende ud i et udviklingsprojekt. Den eneste problemstilling forbundet hermed, vil være at kunne skele mellem disse. Såfremt virksomheden ikke tydeligt kan skele mellem, hvornår forskningen bliver udvikling, vil alle omkostninger til dette skulle indregnes i resultatopgørelsen. Dette giver i praksis nogle udfordringer, da dette sætter nogle høje krav til virksomhedens registreringssystem og interne kontroller. Grænsen mellem disse skal kunne dokumenteres meget nøje.

Jeg mener, at ÅRL's bestemmelser til forsknings- og udviklingsprojekter fremmer det retvisende billede, såfremt disse er overholdt. Den praktiske tilgang til teorien er dog udfordringsrig, hvorfor årsrapporterne ikke alle opfylder disse krav.

8 Perspektivering

I forbindelse med analysen omkring præsentation af forsknings- og udviklingsomkostninger i praksis, er jeg faldet over, at jeg ikke anser ledelsesberetninger for at give tilstrækkelige oplysninger i forhold til årsrapporten.

Jeg vil i dette afsnit perspektivere omkring revisors erklæring vedrørende gennemlæsning af ledelsesberetningen.

Årsregnskabet består af balancen, resultatopgørelsen, noter og anvendt regnskabspraksis. Revisors påtegning erklærer sig på årsregnskabet, at revisor har revideret dette.

Årsrapporten indeholder herudover ledelsesberetningen, hvortil revisor alene erklærer, at revisor har gennemlæst beretningen. Denne gennemlæsning skal gennemgås jf. ÅRL § 11:

" Årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab skal give et retvisende billede af virksomhedens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Ledelsesberetningen skal indeholde en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler.

Stk. 2. Hvis anvendelsen af bestemmelserne i denne lov ikke er tilstrækkelig til at give et retvisende billede som nævnt i stk. 1, skal der gives yderligere oplysninger i årsregnskabet, henholdsvis koncernregnskabet.

Stk. 3. Hvis anvendelse af bestemmelserne i denne lov i særlige tilfælde vil stride mod kravet i stk. 1, 1. pkt., skal de fraviges, således at dette krav opfyldes. En sådan fravigelse skal hvert år oplyses i noterne, hvor den skal begrundes konkret og fyldestgørende med oplysning om, hvilken indvirkning, herunder så vidt muligt den beløbsmæssige indvirkning, fravigelsen har på virksomhedens henholdsvis koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Stk. 4. Kravene i stk. 1-3 gælder tilsvarende, når der anvendes standarder, der er udstedt inden for rammerne af denne lov, jf. § 136."⁶¹

I ÅRL § 11 står beskrevet, at ledelsesberetningen skal indeholde en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler.

⁶¹ ÅRL § 11

Hertil er der nedenfor i Figur 23 oplyst hvorledes revisor udtrykker dette i erklæringen:

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Figur 23⁶²

I forbindelse med min analyse omkring præsentation af forsknings- og udviklingsomkostninger i praksis, er det påset, at regnskabsklasse C (mellem) selskaber indregner disse projekter som et immaterielt anlægsaktiv, men ikke opfylder kravene til ledelsesberetningen.

Min perspektivering går derfor på, om revisors erklæring er korrekt i og med ledelsesberetningen er mangelfuld. Jeg betragter ikke årsrapporten som retvisende, idet manglen på oplysningen resulterer i, at regnskabsbruger ikke opnår de nødvendige oplysninger for at kunne anstille en vurdering af forsknings- og udviklingsprojekter.

I balancen oplyses omkring værdien af projekterne, i anvendt regnskabspraksis oplyses omkring indregning og måling heraf, men der står ingen steder beskrevet, hvad disse projekter vedrører. Jeg finder denne oplysning til at være væsentlig fra regnskabsbrugers synspunkt.

Regnskabsbrugers syn på årsrapporten bedømmer jeg til, at have risiko for at ændres ud fra denne oplysning.

Jeg mener derfor, at revisors erklæring på gennemlæsning af ledelsesrapporten ikke er fejlagtig, men jeg vurderer manglen på denne oplysning til at være væsentlig for det retvisende billede.

⁶² FSR's årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed i Regnskabsklasse C(stor) inkl. koncernregnskab 2012

9 Litteraturliste

9.1 Lovgivninger

- Årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1253 af 1. november 2013, med de ændringer, der følger af § 1, nr. 11, i lov nr. 516 af 12. juni 2009, § 3 i lov nr. 616 af 12. juni 2013, § 1 i lov nr. 1367 af 10. december 2013, § 17 i lov nr. 268 af 25. marts 2014, § 134 i lov nr. 712 af 25. juni 2014, § 46 i lov nr. 1284 af 9. december 2014 og § 1 i lov nr. 738 af 1. juni 2015
 - o <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792>

9.2 Bøger og publikationer

- EY (2016), Indsigt i årsregnskabsloven, EY's praktiske guide til forståelse af loven, 1. udgave 2015/16
- PWC, Regnskabshåndbog (2016)
- FSR, Regnskabsteknisk Udvalg, Appendiks G, Årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed Regnskabsklasse C (stor) inkl. koncernregnskab
- FDR2013.2.14 – Anvendt regnskabspraksis – en betydningsfuld del af årsregnskabet, Carsten Rosenvinge, registreret revisor, faglig chef og partner i Focus IT A/S
- FSR, Regnskabsteknisk Udvalg, Udtalelse vedr. Regnskabsvejledning 7 "Forskning og udvikling"

9.3 Årsrapporter

- Danfoss Power Solutions ApS, årsrapport 2014
- Universal Robots A/S, annual report 2015
- Vitrolife A/S, årsrapport 2014
- Origio A/S, annual report 2014/15

9.4 Hovedopgaver til inspiration

- Jan Brøsted Rasmussen (2011), Regnskabsmæssig behandling af forsknings- og udviklingsprojekter, HD-r afgangsprøje på Handelshøjskole i Aarhus
- Linda Høegh (2008), Revision- og regnskabsmæssig behandling af udviklingsprojekter, Cand. Merc. Aud. Kandidatafhandling på Handelshøjskolen i Aarhus

- Lasse Schou-Høj (2010), Regnskabsmæssig behandling af forsknings- og udviklingsomkostninger samt gennemførelse af nedskrivningstest i en finansiell krisetid, HD-r afgangsprøve på Handelshøjskolen i Aarhus

9.5 Øvrige

- Danmarksstatistik
 - o <http://www.danmarksstatistik.dk/da/Statistik/emner/forskning-udvikling-og-innovation/forskning-og-udvikling>
 - o <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/selectvarval/define.asp?PLanguage=0&subword=tabser&MainTable=FORSK01&PXSID=156344&tablestyle=&ST=SD&buttons=0>